

«GIV AKT, VÅKN OPP!
NU ER EI TID TIL Å
SOVE...»

Kjeld Stub

342 IAB

Nr. 9/10 - 1984 - 33. årgang
Løssalg kr. 5,-

«Grunnlaget er lagt for en så sterk trang til hevn at alle hensyn, også hensynet til eget liv vil vike»

Nedenstående brev ble i 1947 sendt flere av våre fremste regjerings- og stortingsmedlemmer.

Innholdet er svært interessant, og aktuelt også idag, ut fra den kjennsgjening at landssvikerstempelen ENNA ikke er fjernet fra de ti tusener norske kvinner og menn, som av kjærlighet til sitt land kjempet og led gjennom de fem onde år.

De gjenlevende og barn og barnebarn av de dømte, lider fortsatt under forredernavnet, og faren er fortsatt tilstede for at en del av de angjeldende, og spesielt de unge, «vil kunne bli disponert for nær

sagt en hvilken som helst offensiv sammensvergelse. En nærliggende mulighet vil være at de nyttet den indre uro som ville oppstå i tilfelle en internasjonal konflikt til å gjengjelde overfor dem som blir ansett som ansvarlige for den forfølgelse de selv har vært utsatt for», som det heter i innholdet.

Brevet ble skrevet av tillitsmannsutvalget i Espeland konsentrasjonsleir ved Bergen, og vedtatt sendt.

«Da en er av den oppfatning at det politiske oppgjør som nå pågår her i landet er av stor betydning for vårt folks framtid og også av en viss betydning for de problemer som stormaktene står og fortsatt vil bli stående overfor, vil en henlede oppmerksomheten på følgende forhold.

De tanker som lå til grunn for Nasjonal Samlings program og dette partis praktiske politikk tok form hos nordmenn i Russland før, under og etter revolusjonen. Det overveldende inntrykk av de ulykker som fulgte i disse begivenhetenes fotspor satte sitt uutslettelige spor i sjelen til menn som følte ansvar for den vesteuropeiske kulturs framtid. Tankene ble først offentlig tilkjennegitt i noen avisartikler og et opprop til nordisk-europeisk folkereisning mot bolsjevismen i begynnelsen av 1930-årene. Her ble det syn forfektet at den eneste redning mot den kommunistiske ekspansjon ville være et bredt anlagt samarbeid mellom den angelsaksiske og nordiske verden, og at disse grupper i fellesskap så måtte søke å få Tyskland bort fra den russiskvennlige politikk som dengang ble ført der.

I 1933 ble Nasjonal Samling grunnlagt — den nasjonale bevegelse i Norge som skulle forfekte disse tanker og organisere deres tilhengere her i landet. Våre toneangivende politikere var dengang påvirket av og innfiltrert i den russiske bolsjevisme. Omfattende kommunistisk spionasje og forberedelser til opprør mot det demokratiske samfund var avslørt i årene umiddelbart før.

Ettersom forholdene utviklet seg og Tyskland overtok Vestmaktens rolle som bolsjevismens bekjemper i Europa ble den ideologiske forståelse mel-

lom Nasjonal Samlings tanker og Tyskland utdypet. Særlig etter at vestens demokratiser gikk over til den russiskvennlige folkefrontspolitikk ble Tyskland i Nasjonal Samlings bevissthet stående som den eneste effektive motvekt. Slik var innstillingen selv etter paktens mellom Russland og Tyskland i 1939. Denne ble ansett for et trekk av midlertidig karakter og betydning.

Etter at Tyskland hadde okkupert Norge og vår kommunistvennlige regjering var reist til London og fått beskyttelse der, ble de vestallierte i en videre utstrekning trodd å ville gå bolsjevismens ærend og Tysklands prestisje steg tilsvarende hos dem som før holdt Russland for vår kulturs store fare.

Med Tysklands angrep på Russland syntes stillingen enn mere avklart, men dermed er ikke sagt at beundringen for Tyskland var absolutt. Visstnok hadde en respekt for mange av de sosiale resultater som var nådd og da særlig overvinnelsen av arbeidsløsheten, — men så helst nasjonalsosialismen som et skikket middel til å organisere disponible krefter til en holdbar demning mot flommen fra øst og forutsatte at bak denne demning ville det varige få mulighet for å ta form. Her mente en da at den vesteuropeiske og nordiske egenart ville få en avgjørende innflytelse som grunnlag for den framtidige ordning. Forståelsen for de vansker som denne ønskede utvikling ville komme til å stå overfor var tilstede, men her ble iethvertfall øynet en mulighet, — mens på den annen side et tyske nederlag ble vurdert som ensbetydende med den vesteuropeiske kulturs endelige undergang.

Amerikas isolasjonspolitikk tiltross for Wilsons idealistiske planer etter forrige krig var i

minne og uten Tysklands militærmakt ville ikke Europa kunne stå imot den russiske ekspansjon, og en måtte da også regne med at Amerikas tur snart ville komme slik som misforholdet mellom befolkningstilveksten i Russland og Asia på den ene side og Nord-Amerika på den annen, arter seg.

Med rette kan sies at vår vurdering av disse forhold ikke helt har slått til. De Forenede Staters omlegning av sin utenrikspolitikk i samband med det militærpolitiske forsprang som er opparbeidet under krigen har gitt Vest-Europa et pusterom og kanskje også en sjanse på lengre sikt. Riktignok er Russlands grenser skjøvet langt mot vest, men et par hundre millioner europeere og deriblant også det norske folk lever ennå utenfor den russiske maktssfære på sitt eget grunnlag. Den nylig opptrukne grense mellom øst og vest, mellom russisk og amerikansk innflytelsesområde blir vel nå ikke forskjøvet, i nevneverdig grad uten gjennom en væpnet konflikt og den innenrikspolitiske utvikling i landene på hver side av «grensen» skulle i sin natur bli et ledd i forberedelser med sikte på slik eventuell maktprøve. I den østlige sone er en da også vitne til at prorussiske, antiamerikanske og antiengelsekrefter blir understøttet og fremelsket med alle midler, — mens på den annen side av grensen det paradoksale inntreffer at de mest utpregede antirussiske innstilte personer er gjenstand for forfølgelse og tilintetgjørelse.

Hva disse siste folks innstilling til den anglo-amerikanske verden angår skulle det ligge i sakens natur at de i den nuværende situasjon ville se England-Amerika som den eneste tenke- (Forts. side 7)

Tiden vi lever i

Av PER WANG

Per Wang's mor fant i sin sønns papirer notater til en tale, som Per Wang hadde skrevet julen 1939. Vi gjengir den her i sin helhet:

Mange års feilgrep, klassekamp, misunnelse, hat og krig har dømt menneskeheten til et ragnarokk, som verden aldri tidligere har sett maken til. Det er en tidsepoke undergang vi no opplever. Vi vil ikke stanse opp ved dagens bombeangrep, frontenes døde og vegenes flyktningestrømmer. Det kan så likevel ikke bli mer enn tomme ord, et medlidende uttrykk for sympati med dem som hardest føler elendigheten på kroppen. En sympati, som — om den er aldri så dypt følt — ikke kan helbrede krøplinger, skaffe foreldreløse far og mor tilbake eller gjenreise en krigsherjet og forrådt menneskehet.

Vi kan bare se sannheten i øynene: Materialismen, pengejaget, urettferdigheten hos menneskene kunne ikke føre til annet enn det helvete, som i dag hersker i verden. Og i en slik tid tenner julelysene. I en slik tid synger menneskene: «Deilig er jorden».

Ser det ikke ut som en paradoks. Ser det ikke ut som to ting, der er atskilt fra hverandre, den ene ting har intet med den annen å gjøre? Et sammenbitt ansikt bak en mitraljøse, arbeidsru fingre foldet i bønn. Krigskommunikatører om drepte kvinner og barn, englesangen på Betlehemsmarken. Og det i den samme verden?

Ja, det er den samme verden, og det er din og min, menneskenes verden. Og vi har selv skylden for vår elendighet. Vi kan se grunnene til krigen i noens maktbegjær, i imperialismen hos overmektige stater. I økonomiske og politiske motsetninger. Og med rette. Men dypest sett finnes årsaken alltid hos menneskene selv, fordi deres innerste trang stod ikke til å «organisere freden», mens det enno var tid. Og dermed menes ikke å organisere fredsorganisasjoner, men å organisere samvirket og samholdet mellom menneskene. Menneskets innerste trang stod til å mele sin egen kake, å trampe ned for selv å nå sitt mål. Menneskets hu stod til klassekamp og krig mellom partier. Menneskers hu stod til penger. Dansen om gullkalven ble mer og mer hektisk, fulgt av åndslivets undergang under full swingmusikk fra skrattende saksofoner. Menneskene vilde ikke orden, rettferd og fred. Derfor kom kaos, urettferdighet og krig. Derfor kom krigen: Englands krig for å hindre Tysklands gjenreising til makt. Russlands overfall på Finland, — men dypest sett: Menneskehetens krig, menneskehetens lutring.

Vår NSUF-kamerat, PER WANG, falt i Den Norske Legion 23. april 1942.

Kirkenes verdensråd og de «nyttige idioter»

Av Pastor Hakon Svane

En englander ved navn Bernard Smith har utgitt en meget politiske. leseverdige bok om Kirkenes Verdensråd, og det er unektelig ikke en av initiativtakerne til organisasjonen.

Dette henger sammen med at dette er en av initiativtakerne til organisasjonens tilblivelse var den klart sosialistiske erkebiskop av Canterbury, Temple, som døde i 1944.

Det er vanskelig i en kort artikkel å redegjøre for hele det situasjonsforløp Bernard Smith beskriver, men et par hovedtrekk skal fremstilles. Det ene er dette, bort. Den har nemlig utviklet (Forts. side 7)

Treholtsaken

Til stortingsmann
JOH BENKOW
fra JOHS. TOFTE,
Toftevaag

— Legger ved eit kort utklipp fra «Arbeiderbladet» den 23. januar 1984. Eg har streke under bladet sin opplysning om at «landssvikoppgjøret» etter annen verdenskrig «fortsett gjelder».

Eg tillet meg med dette aa halda fram at me truleg er 2—300 000 nordmenn som har som vårt høgaste ynskje at A.-partiet sin «landssviklov» vert brukt heilt ut, — slik at det kann verta likhet for loven i dette landet.

Den same loven bestemmer nemleg at medlemmer av eit politisk parti er ansvarleg både økonomisk og moralsk, for eventuelle lovbrøt som andre medlemmer av det same politiske parti kan ha gjort seg skuldige i. (Godkjend av den norske Høyeste«rett» mot 4 røyster.)

På dette grunnlag vart titusenvis av våre mest nasjonalsinna nordmenn økonomisk og moralsk ruinerte i åra «etter krigen».

Ettersom det vel er likerett for både «Loke og Tor» i dette landet, kan ein no berre ta i bruk den loven «Arbeiderbladet» segjer «fortsett gjelder». Dermed har ein grunnlag for å «dra inn» til statskassen samtlige A-partimedlemmer sine totale eigedomar både private og offentlige. Vidare må dei verta pålagt heile det moralske ansvar for Treholt sine handlingar.

Og so må lovens bestemmelse om tilbakeverkande kraft gjerast gjeldande fullt ut i minst 10 år tilbake, slik at folk som er døde eller utmelde også kan verta rettferdigheten til dels.

Når den økonomiske sida av denne saka er gjennomført vil den skakkkjorte norske økonomi ha forbedra seg munalegt.

I tillegg kan ein også fylgja den omhandla «lov» vidare, og frata alle A-partimedlemmer stemmeretten for 10—20 eller 30 år. — Og dermed sikra ei borgerlig regjering i minst ein mannsalder.

Ja slik var det altså A-partiet ordna seg i 1945. Kvifor kan dei ikkje få smaka sin eigen medisinsin? — Lukka til.

Johs. G. Tofte
Toftevaag,
5454 Sæbøvik

På post hjå sitt opphav

Herr redaktør!

Eg vil få takka på det hjerteligste for FOLK OG LAND nr. 7, som eg har lese med sers stor interesse.

Eg vil serlegt få streka under artikkelen på framsida, og so var

det ein verkeleg fornøyelse å lese brevvekslinga millom pastor Dagfinn Hauge og fru Marta Steinsvik. Det minner meg om eit nokså kjent uttrykk: «For Dykkar skuld vært Guds navn spotta millom heidningar».

Eg har von om at disse satans representantar her på jord, Hauge og Berggrav, begge er på post hjå sitt opphav, om ikkje for all æva, slik dei ordna til for oss andre, men i allfall ein 40—50 år, so dei kann få tenkja seg om.

Beste helsing frå

Johs. G. Tofte
Toftevaag

«Folk og Land» — en ufyselig trykksak

Av Sigurd Lyngstad

Det er tydelig at lektor Johan I. Holm misliker dette bladet. (Les forrige nummer.)

«Det er gamle norske nazister som står for utgivelsen», skriv Holm.

Ja, so kort og enkelt kan det seiast!

Nazist er eit skjellsord — og då so.

Eg er heller ikkje alltid samd med det som FOLK OG LAND skriv, men sjølv om dette er eit lite blad, som kjem berre ein gong i månaden, so har eg fått høve til å svare på misvisande påstander der, men kan det seiast om alle norske blad at dei er so frie?

FOLK OG LAND er utgjeve av tidlegare Nasjonal Samling-medlemmer, og vert støtta av slike som har teke til motmæle mot kriminaliseringa av desse med lover med tilbakeverkande kraft.

Kvifor måtte det lagast slike lover? Lektor Holm kan ikkje vere uvitande om at slik framgangsmåte er i strid med norsk grunnlov. Og lektoren veit — eller burde vite — at det sokalla norske «rettsoppgjeret med landssvikarane» har vorta skyna av upartiske som eit politisk maktoppgjer, og ikkje noko verkeleg rettsoppgjer, slik som den svenske jurist-kommisjonen ogso kom fram til.

Lektoren skriv at han har fått tilsendt FOLK OG LAND i årevis, og skriv om innholdet, som han openberrrt mislikar:

«Rettsoppgjøret etter frigjøringen blir stadig omtalt, og da som maktmisbruk satt i system.»

6836 Viksdalen,
Sigurd Lyngstad

Etterskrif:

Innlegget frå lektoren sto ogso i «Dagen». Mitt svar ovarfor vart sendt til avisen få dager etter. Kvifor kjem ikkje mitt svar inn? Holm sitt innlegg stod på debattsida i «Dagen», og då måtte det vera høve til ei slik motseiing som den eg sende. Det kan då vere freistande å spørja for ein som meg:

Er det slik «Dagen» syner sin «Klare profil»?

Har «Dagen» (og slike som Holm) gløymt kven som sa: «Sanninga skal frigjera dykk, og de skal verta verkeleg frie»?

Sigurd Lyngstad

Lille Adolf Hitler!

Gjennom årene har vår presse støt og stadig omtalt Adolf Hitler som den lille østerriker med bart, den lille malersvennen osv.

Nå nylig var også «NA» ute. «NA» oppfant nå Harry Brandelius som en ny helt i vårt lille lands store Krig. Han skal ha terget den lille mannen med bart dengang da mest det gjaldt.

Godt å vite at også Adolf Hitler kjente Brandelius.

Før har vi også lest at Hitler følte seg mindreverdige fordi han var så liten. Derfor stod han på en skammel i den åpne bilen sin når han mottok folkets hyldest. Han ville synes større!

Hellige enfoldighet. Hitler var dette århundredes dyktigste markedsfører. Fordi han fokuserte seg, solgte han seg til nær 100% av sitt folk.

Større løssalg enn noen i norsk presse.

Nå var Hitler 175 cm høy. I samme tidsrom var den norske rekrutt ca. 172—174 og den tyske ca. 169 cm med og uten bart. Greit å se at vår presse årelangt har vridd litt på fakta om Adolf Hitler her.

Og den har nok gjort det nok så ofte også ellers.

Bredo Brann

Den som lever får se

På TV I KVELD, den 10. oktober 1984, fikk vi besøk av en høgstående kinesisk militærmann med følge.

Det var en gjestevisitt med alt som smaker av pomp og prakt. Til og med litt kinesisk tale fra gardekompaniet, var å høre.

Ingen protester, ingen «fy»-rop, alt var i skjønneste orden. Men det var likevel noe som ikke stemte, når en tenker tilbake på hvordan sinnene tidligere er satt i kok, når statsoverhoder fra visse andre land har besøkt Norge.

I forbindelse med besøket ble vi i presse og kringkasting fortalt om hvordan kineserne mestret barnebegrensingen.

Først ble et hav av gamle kjerringer satt til å spionere på den yngre generasjon, som måtte ha løyve fra myndighetene til å få barn.

Men hvis det nu var en som trosset dette vedtaket, ble alle særrettigheter som de «snille» fikk tildelt, fratatt vedkommen-

de. Om ikke dette hjalp så mistet den illegale og vordende mor sine venner og all støtte.

Så ble hun «overtalt» d.v.s. vi fikk se en sprøyte som ble stukket gjennom magen på moren, som drepte det 6 måneders gamle fosteret. Og moren beholdt «vetet» eller om hun allerede var blitt sanseløs på grunn av behandlingen, fikk vi ikke se.

Hitler premierte flerbarnsmødre. Likevel er vi gjennom årlange informasjoner blitt fortalt om hans metoder for å «bli kvitt» uønskede individer. Nå ser det ut som om kineserne nytter seg av disse informasjoner, og bygger på løgnen om de tyske nazimetoder under siste verdenskrig.

Det ble hverken uro eller ankyndninger til «fy»-rop under det kinesiske besøk. Denne gang passet det oss å «holde kjeft», og istedetfor gjøre dype knefall for disse østens herskere.

Kanskje RØDE GRO finner tiden inne til å innføre metodene her på bjerget, hvis hun vinner valget neste år.

Den som lever får se.

Björg Bugge
Halsenøy i Hordaland

Johan L. Holm skriver mot bedre vitende

I nr. 8 i «en ufyselig trykksak» som Johan L. Holm kaller «Folk og Land» er gjengitt en artikkel som i sin tid er skrevet av Johan L. Holm hvor han blant annet opplyser at han er filolog med historie som hovedfag. Det er dessverre mange «historikere» som ikke vet hva de skriver om når det gjelder Norges-historien fra 30-40 årene. Eller de skriver mot bedre vitende for å holde løgnen og historieforfalskningen ved like.

Han skriver om skyld og ansvar for nazistenes ugjerninger her i landet. Må man være filolog med historie som fag for ikke å forstå at å være medlem av Nasjonal Samling var ikke det samme som å være nazist. NS var et norsk lovlig parti som gikk inn for å verne og vareta norske interesser, og det ble også gjort. Dette er for meget for Johan L. Holm og likesinnede å forstå og å erkjenne.

Så enkelt som mulig skal man forsøke å forklare herr Holm og likesinnede noen av årsakene til at Norge kom med i krigen.

Nygaardsvolds regjering var ikke nøytral og vernet ikke om landets nøytralitet som England brøt gang på gang for å provosere Tyskland til å besette Norge: Tyskland hadde ingen interesse av å binde folk og materiell her i landet så lenge Norge holdt seg nøytralt.

Er dette vanskelig for en filolog med historie som fag å skjønne?

Nygaardsvolds regjering og kongen hadde ansvaret for at flere tusen unge menneskers liv gikk tapt og flere byer ble nedbombet og brent i en håpløs krig.

Er det vanskelig for herr Holm å skjønne hvor ansvaret for krigen ligger. Tyskerne ble simpelthen provosert av England og Nygaardsvolds regjering til å besette landet.

Herr Holm viser til faghistorikere som om det skulle imponere. Man kjenner til hva noen av disse faghistorikerne har smurt sammen i noen av de historiske verker som er kommet ut i de siste årene. Blank løgn. Men slikt går formodentlig loddrett i en Holm.

Herr Holm har i hvertfall fått gjort klart at han er ikke kvalifisert til å undervise i historie når det angår Norges nåtids historie.

P.t. i Oslo 11/11-84,
Per Valvik

Averter i «Folk og Land»

FOLK og LAND

UAVHENGIG AVIS

Redaktør: Kåre Haugerud. (Treffes kun etter avtale.)
RESSE: Boks 924 Sentrum, 0104 Oslo 1 - Tlf.: (02) 19 06 71 (Tlf.svarer)
Kontortider: Enerhaugplassen 4, Oslo:
Mandag kl. 17—20, tirsdag kl. 10—14 og onsdag kl. 18—20.
Innlemning: Pr. år kr. 80,-. I omslag kr. 100,-. Utlandet + kr. 10,-.
Giro: Post 5 16 45 04. Bank 6063.05.01248
Abonnement løper til det oppsies skriftlig.
Utgiver: A/S Historisk Forlag
Annonser forskuddsbetales med kr. 1,- + m.v.a., pr. spaltem.m.
Minstepris kr. 50,-
Trykk: Viking Boktrykkeri A/S

GRAVSTØTTEN OVER DEN NORSKE KIRKE

I overskriften over julens bøker finner vi også «I KRIG OG KJÆRLIGHET», som er kommet ut på Lutherstiftelsens forlag.

Boka er skrevet av Astrid Daatland Leira, og bør bli en bestselger.

Her finner vi den usminkede sannhet om den bigami- og skilsmisellov, som med Kirkens, in casu Biskop Berggravs, velsignelse ble satt i kraft for norske soldater og sjøfolk i Skottland og England under siste krig.

Hvordan en slik himmelropende urett mot de hjemmeværende hustruer, en slik hån mot all kristen etikk, har kunnet undertrykkes i alle disse år, ryster en med både uhygge og undring.

Hjemme i Norge satt hundrevis av hustruer og så frem til den dag da mannen skulle komme hjem. De snakket til barna om fars innsats og disse så naturlig nok frem til den dag, denne eventyrets dag, da han ville ta dem opp til seg i sine armer. Mannen og faren, — det var han som bant det hele sammen. Han var drømmen, han var lengselen, han var oppfyllelsen av alt dette som gjennom lange år ga deres tilværelse liv og mening.

Og eventyrets dag kom. Men i motsetning til de fleste eventyr sluttet dette med gråt og sorg. Hun, som hadde gått der og pusset hans bilde i sitt hjerte, mistet sin mann. Barna, som hadde båret ham med i sin lek, de mistet sin far. For der kom han ned landgangen med en fremmed kvinne ved sin side.

Rundt om i vårt land sitter der idag mange kvinner, hvis sinnsstemning hin dag i løpet av få sekunder sank fra den mest tindrende glede til den mest bunnløse sorg. For disse er idag kirkens spir som en gravstøtte over deres egen lykke, og hva nesten verre er: OVER KIRKENS EGEN LÆRE.

Ja, sannelig, sannelig, — den norske kirke har et tungt regnskap å avlegge.

K. B. S.

PAS-DE-LUX

PORNOKRATI — det kan vi vel kalle det partistyre som vil ha frie kjønnslige forbindelser og som hylder Bjartmar Gjerde's underlivs-innslag i fjernsynets Lørdagssirkus og i «Nikkerne».

At innslagene er et ledd i den alminnelige frigjøringskamp som Arbeiderpartiet har tatt opp, skjønner vi godt, men ville det ikke være en idé om fremvisningen ble henlagt til restaurant Metropol i Oslo, som er de homofiles høyborg. Da ville Bjartmar Gjerde bli spart for stormen av klager fra den normale del av det norske folk, og han kunne i ro og mak selv danse pas-de-lux sammen med programdirektør Otto Ness, for et publikum som nyter den slags.

K. B. S.

SKRIV ALDRI PÅ TYSK!

Min kjære barndomsvenninne døde ifjor.

Derfor kan jeg nå trygt røpe en historie hun fortalte meg for noen år siden, og som burde ha en viss interesse akkurat nå.

I slutten av tyveårene fikk hun nemlig prospektkort fra en herre ved navn Adolf Hitler. Ja, tenk det.

Forhistorien er følgende:

Min venninne vokste opp i en norsk småby, hvor hennes far var arkitekt. Han hadde studert i München, og da min venninne kom til sjels år og alder sendte han også henne dit, for at hun skulle få se litt mere arkitektur og annen kunst enn det fødebyen hadde å by på.

I München bodde hun på et beskjedent, men godt pensjonat. Et av disse stedene hvor verten holder på renslighet og orden, gode manerer og punktlig betaling.

Verten følte ansvar for den norske, unge piken som bodde under hans tak, og det var med glede han observerte at hun begynte å samtale med den pynteligste av alle hans pensjonsgjester. En som hverken drakk eller dyrket andre former for utskjelser.

Denne mann het Adolf Hitler, og han fant behag i min venninnes selskap. Sammen besøkte de alle Münchens arkitektoniske severdigheter, og hun hadde aldri før truffet noen som var så kunstinteressert. Aldri hadde de, etter hva hun fortalte meg, snakket om politikk.

Men allting har en ende, og en dag reiste hun tilbake til Norge, til byen sin, hvor hun forble til sin død. Det eneste bindeleddet med den store verden ble noen postkort fra pensjonat-bekjentskapet, Adolf Hitler. Det var prospektkort av bygninger de hadde sett på sammen. Lykkønskninger til jul og fødselsdager, og håpet om å få se henne igjen. Slik man gjerne skriver på kort.

Hverken min venninne eller jeg anså disse kortene som farlige, og etter en tid gikk de i glemmeboken.

Etter at jeg nå, av journalist-historikeren Hans Fredrik Dahl, har lært bedre tysk, (jeg har jo

bare praktisert dette språk i 40 år) skjønner jeg at tysk er et farlig språk. Et riktig infamt språk. Enkle ord er jo slett ikke enkle. Dumme fraser, som jo et hvert språk har, er på tysk ikke dumme fraser, men eksplosivt stoff, som kan bringe gemyttene i kok, til og med på den andre siden av jordkloden.

Så heretter skal iallfall jeg passe meg for å skrive noe på tysk.

Og skulle jeg selv få brev på dette språket skal det rett i oven. For nå er jeg blitt redd dette underfundige språket som kan skjule så meget bak noen ord som i normal oversettelse ikke betyr annet enn at person 1 har fått adressen til person 2 av person 3 og at person 1 nå skriver til person 2 at han gjerne vil treffe denne når han kommer på dennes kanter.

Men nå vet jeg av journalist-historikeren Dahls oversettelse, at person 1 så og si er en av person 2's medsamsvorne, hvilket igjen tjener som bevis for at person 1 er landsforræder.

Og så er det jeg får gåsehud når jeg tenker på hva min stakars venninne ville ha fått oppleve i 1945 hvis det da var blitt kjent at hun hadde fått kort fra Adolf Hitler.

Hva kan det ikke ha stått av farlige ting på de kortene. Og hva kan ikke Adolf Hitler, som naturligvis kunne flytende tysk, ha fått ut av hennes svar. Mens hun trodde at hun bare skrev takk for hilsenene, og at hun også ville finne det hyggelig å se ham igjen.

Skulle disse, min venninnes prospektkort, finnes på et eller annet loft, så vil iallfall journalisthistorikeren, med sine ypperlige språkkunnskaper ha tema til et nytt og epokegjørende verk om at det egentlig var en norsk pike som lokket Hitler til å okkupere Norge.

For en setning som: «Auch ich wurde mich auf ein Wiedersehen mit Ihnen freuen», kan vel ikke, etter det jeg nå ha lært, bety annet enn at det er hun som inviterer til tysk invasjon.

Oslo, 5. nov. 1984

LOKA

Hyggelig skijegertreff

Lørdag den 27/10-84 ble det holdt treff for Finlandsfarere.

Det var deltagere fra enheter som var i Finland, og noen utenlandske gjester.

Om ikke så mange fra hver enhet så dog var det samlet 96 personer.

Navn på falne ble lest opp, etterfulgt av en høytidelig minnestund.

Noen spesielt celebre gjester var også innbundet.

Arrangementet gikk knirkefritt. Særlig takk til damen på kjøkkenet. (Håper hun fikk sin belønning.)

På menyen var det lapskaus, øl og akevitt. (Ikke «nakkeskuddet» vi var vant til.) Heller ingen særmelding når vi fant en kjøttbit, dem var det flusset av.

God fortsettelse.

Kaare S.

Kamerat- klubben i Oslo med allsidig sesong- program

Hadde hederskronede Alexander Lange levet idag, ville han ha frydet seg over at Kameratklubben i Oslo er blitt styrket etter en omfattende omorganisering.

Det var som kjent han som startet klubben i 1960.

Et utvalg har i flere uker tilrettelagt den fremtidige drift, og har sikret seg et allsidig program i sesongen 1985.

En rekke kjente kvinner og menn, også utenfor «kretsen», har sagt seg villige til å holde foredrag og kåserier på møtene — det vil bli kulturkvelder og filmfremvisninger, ved siden av at Kameratklubben også har planer om reisearrangementer i inn- og utland.

(Forts. side 7)

Kjære abonnent!

FOLK OG LAND sender i disse dager ut brev med innbetalingskort til alle abonnenter. Vennligst bruk dette innbetalingskortet eller det som følger med denne avisen ved innbetaling av kontingent for 1985.

Innbetalingen kan også skje til bankgiro 6063.05.01248 — eller ved bruk av sjekk.

Utgivelsen av FOLK OG LAND er avhengig av lesernes vennegaver, og vi håper at flest mulig også i 1985 gir en ekstra skjerv.

Takk for hjelpen!

«FOLK OG LAND»
Postboks 924 Sentrum
0104 Oslo 1

Institutt for Norsk Okkupasjonshistorie

Kontortid: Mandag kl. 17—20, tirsdag kl. 10—14, onsdag kl. 18—20.
Postadr.: POSTBOKS 924 SENTRUM, 0104 OSLO 1.
Kontoradr.: ENERHAUGSPLASSEN 4, OSLO. TLF.: (02) 19 06 71.

Sumpskogene og såret-transporten

1940—1984, ET 40-ÅRS MINNE

Av tidl. Ostuf. H. N. Sødahl

I den krigslitteraturen fra 2. verdenskrig som jeg har kommet over, fremgår det bare at «de sårede ble bragt bakover til nærmeste troppeforbindingsplass eller krigslasarett», men hvor uhyre vanskelig det kunne være å få hårdt sårede med store blodtap tilbake til et krigslasarett som kunne gi blodoverføring, — det kan jeg ikke huske å ha lest noe sted.

Derfor vil jeg gjerne fortelle om det som hendte meg, — og sikkert hundrevis av frontkjemper under tilbaketoget. Jeg vet at mange døde underveis på grunn av blodtap og store transportproblemer. Dertil kommer at under et tilbaketog må krigslasarettene — av sikkerhetsgrunner — ligge langt tilbake.

Normalt er det vel lettere å få såret-behandling under frammarsj, men i en rekke tilfelle har det vist seg adskillig mer problematisk under retrett.

I februar 1944 lå mitt kompani i stilling i de tette sumpskogene syd for jernbanestasjonen Vaivara. Jernbanelinjen løp parallelt med hovedveien til Narva, og den veien måtte sikres. Det var få informasjonen å få, men da vi «stormet» inn i «tjukke granskauen», skjønte vi at det var russisk gjennombrudd syd for denne veien. (I alle fall var det min konklusjon.)

Jeg må ha hatt kjempeflaks som kom usåret fra Oranienbaum, kampene ved Jamburg, Narva og tilbake til Vaivara. Det er nok noe i det Frode H. skriver et sted i sin bok: «Uten hell vil selv de dyktigste komme til kort ved fronten».

Også her måtte Regiment Norge — som så ofte før — ta støyten.

Vi følte oss nokså trygge inni denne sumpete «urskogen» — trodde vi!

Det russiske artilleriet var stadig i virksomhet. Ivan drev vel med innskytning, — for noen granater havnet 2—3 hundre meter foran oss, mens de neste granatene hvinte over tretoppene og havnet — Gud vet — hvor langt tilbake. (Bataljons- eller regiments-kommandoplass?)

Ved et fremstøt fikk vi se et av granathullene, og dette tydet på at Ivan brukte granater av kjempestort kaliber.

Granatene var en ting, men pokker, — hvor satt Ivans «Baum»-skyttere? Disse frekke skarpskytterne som snek seg gjennom våre linjer for å finne et «strategisk» godt tre å gjemme seg i? Deres oppgave var 2-sidig:

1. Å plaffe ned avdelingsførende offiserer som eks. kompani-, bataljons- og regiments-sjefer.

2. Å besørge beskjed til Ivans batterisjefer om hvor granatene havnet, — og om deres virkning.

Disse skarpskytterne var livsfarlige, og fordi de var så godt kamuflert i tretoppene, var eneste utvei å feie over disse med mg'ene. Men mg. 42 under «Dauerfeuer», slukte uhorvelig med ammunisjon, og den var det ofte vrient å få frem! Og derfor var vårt ønske alltid: «Munition und Handgranaten nach vorn!».

Noen av «treskytterne» måtte da ned. Provianten til disse ka-

rene var nokså skral: Tørket kjøtt og en feltflaske med — vodka! (Nøyaktig samme «proviant» hadde de fangene vi tok syd for Jamburg.)

Jeg har ofte spekulert på at «treskytterne» viktigste oppgave var å plaffe ned «sjeferne». De russiske offiserene visste da at så snart en av våre ledere falt eller ble såret, steppet en inn og tok kommandoen?

Enten antok de at vi var for få, eller at det hadde en psykisk og demoraliserende virkning! De hadde jo selv mer enn nok å ta av —.

Min norske melder var en utmerket soldat, men hadde store vanskeligheter med å holde seg lavt i terrenget. Det lærte han ved en nærmest «pussig» episode. «Jeg er visst såret i øret Obersturmführer» sa han. Han la seg ned, — og sandelig, — han hadde fått et skudd gjennom øreflippen! Jeg plastret ham, men maken til skuddsår har jeg aldri sett! Det må tilføyes at han ikke hadde spesielt utstående ører!

Artilleriet ga seg ikke, og en vakker dag måtte vel vi også få en treffer —.

Så en februar morgen fikk jeg en «trøkk 16» i venstre side. Jeg ble blåst avgårde, — hvor langt husker jeg ikke. Sjøkket gjorde at jeg ikke følte smerter i det hele tatt. Jeg følte langs venstre side, og der var det vått. Smaken fornektet seg ikke, emment og søtaktig, — blod.

Melderer fikk tak i en «kjelkings», (pulk?). Såret-transporten var begynt, og dermed «moroa».

Eneste adkomstvei var en smal sti (Schneisse) gjennom sumpskogen. Her hadde Ivan sandelig gjort vei i vellinga. Store trær som artilleriet hadde skutt overende, sperret stien på en rekke steder. Min stakkars melder måtte få meg over disse trærne, og fordi jeg stadig falt av «kjelken», må det ha vært en kjempejobb han utførte. Smerterne kom for fullt, og det gjorde ikke saken bedre for ham. Men, — heldigvis — bevisstheten kom og gikk, og derfor fortøner det hele seg som en reise gjennom tåkeheimen!

Han fant frem til troppeforbindingsplassen. Hvordan jeg kom inn dit aner jeg ikke, men i et «lyst» øyeblikk så jeg meg om i teltet. Jeg så en eller kanskje to leger, flere sykesøstre, og også at det var fullt «belegg». Så kom «tåken» sigende. Da jeg våknet var smertene betraktelig mindre. Jeg hadde sikkert fått en sprøyte, og følte meg slettes ikke så verst til mote.

Jeg følte trang til en røyk, nikket til en søster, og spurte om det var mulighet til å få en sigarett. Hun henvendte seg til en av legene, fremførte mitt ønske, og så kom «dødsdommen»: «Gib' mal dem Obersturmführer eine cigarette, ER IST SO WIE SO FERTIG». (Bare gi Ostof'en en sigarett. Han er så allikevel ferdig!)

Det måtte vel være antatt blodtap som fikk ham til å si noe slikt, men det var ikke særlig oppmuntrende å få sin «dødsdom» så utvetydig uttalt!

Jeg vet ikke i dag hvor lenge jeg lå i dette teltet, men jeg ble

fraktet ut på en bære, lagt på en slede med en hest foran, og så bar det avsted —. Hvor fikk de tak i denne hesten? Det har jeg spekulert på i mange år etterpå!

Jeg var nå såpass klar at jeg skjønte at jeg måtte til et krigslasarett for splintoperasjon og blodoverføring, men hvor og på hvilken måte?

Vi kom frem til en jernbane hvor det sto et tog med mange vogner. Det måtte være Bahnhof Vaivara —.

Jeg ble lagt i en kuvogn hvor golvet var belagt med halm. Mange sårede kom etterhvert fra alle kanter. Det var i et hvert fall en sykesøster «ombord», — en meget «bestemt» dame. Jeg måtte tisse, og forsøkte å legge meg på siden, men ikke øyeblikkelig ordre om ikke å røre meg. «De må ligge helt stille på ryggen», sa hun. Antagelig hadde hun fått en «transportinstruks» fra troppeforbindelsesplassen.

Så jeg tisset i vei, og det må ha vært en forunderlig fontene!

Hvor toget dro visste ingen, bare at det selvfølgelig dro vestover —.

Et eller annet sted på ferden ble vi flyttet over til personvogner hvor setene var fjernet. Noe lasarett-tog var det så absolutt ikke! Hvis det fantes smertestilende sprøyter «ombord», må de ha fått dem som hadde det verre enn meg.

Toget bremsset mange ganger nokså brått. Dette skyldtes sannsynligvis at vi måtte inn på sidespor for at motgående tog på vei til fronten med soldater og ammunisjon selvfølgelig måtte frem

(Forts. side 6)

Riksarkivets problem

Den forlengst avdøde forfatter Erling Winsnes gjorde seg mange lystige tanker om verdens besynderligheter, og i artikkelen «Riksarkivets problem» påviser han med ubønnhørlig logikk hvorledes samfunnets dirigering av alle produserte trykksaker og dokumenter inn i det «Det døde hav», også kallet Riksarkivet, til syvende og sist måtte medføre statens undergang i en uungåelig flomkatastrofe.

Men han trøster sine lesere med at så vidt kommer det aldri, for Moder Jord har alltid sørget for å sette igang både krig og illebrand for å få has på et godt statsarkiv.

Ikke så i det fredelige Norge. Her presterte man både å vinne den annen verdenskrig og utholde 5 års okkupasjon uten at et eneste papirark blev svidd i

kanten i det ærverdige Riksarkiv.

Det måtte bryte løs en fred for betydelige papirmasser skulle glippe ut av Riksarkivets hender.

Under det hektiske rettssvikoppjør var det vel neppe noen som så annen verdi i NS- og Quisling-arkiver enn til bruk for nidkjære etterforskere i jakten på flest mulig tiltalepunkter.

Herfra ser det ut til at dokumenter uten interesse for saken, herunder slikt som kunne tale til tiltaltes fordel, vandret ned i fuktige kjellere og til overfylte loftsrom, i den utstrekning de ikke ble anvendt som konfetti i den begeistringsrus som oppstod under feiringen av at halve Europa var forsvunnet bak jern-teppet.

Man tør neppe tenke seg hvil-

kan skjebne som ville blitt den stakkart arkivar til del som i de tider hadde oppløftet sin røst og foreslått at slike dokumenter måtte bevares av hensyn til fremtidig historieforskning.

Hvad monne han innbille seg? Begrep han ikke at historien blev skrevet der og da? Det var jo meningen med det hele å avsi historiens dom på stedet. M.a.o. en historisk standrett.

Å tro noe annet var direkte straffbart. Det finnes som bekjent mange måter å straffe folk på. Enhver har jo både familie og arbeidsplass å tenke på.

Juster hadde vel fått gratis to nye vers til sin smakfulle silkefrontise og Dagbladet kunne ha fylt sin førsteside med kjempeoverskrifter uten tilknytning til resten av kulturstoffet inni bladet.

Ak nei, i de tider tenkte man nok ikke på at også fremtidens sensasjons-historikere ville trenge et levebrød i de harde 80-åra.

Men se, det tyder alltid noe frem fra de mugne kjellere og de mørke roteloft. Og selv om sansen for de historiske kjensgjerninger ikke har øket i synnerlig grad, så er heldigvis meneskets profittsans usvekket, både hos bobestyreres arvinger og hos andre papirinnamlere. Man aner hvordan de blir fuktige både i øyne og andre steder der de plutselig står med et par skjorteknapper, et gammelt diplomatpass eller den dødsdømtes siste hilsen til hans hustru i hendene. Nu har tingene plutselig fått virkelig verdi. Det gjelder ikke å selge for tidlig. Prisene er stigende, bare det ikke kastes for meget ut på markedet på en

gang.

Tred varsomt! Katastrofen er nær! Riksarkivet lur i buskene!

Hvem eiendomsretten til herlighetene om ikke Riksarkivet? Dom og inndragning truer arkivsvikerne. Sensasjonsarkivenes vei fører snorrett til Riksarkivet. Det er den vei som alle dokumenter til slutt skal vandre.

Men oppe på gamle Enerhaugen sitter maurflittige mennesker og samler og sorterer. De har visst holdt på med denne lugubre nazi-virksomhet i 40 år nu. Deres profittmotiv lar seg ikke påvise. De har visst glemt å kreve honorar.

Det ryktes at de skal ha en skamklipt æresfølelse de vil ha gjenopprettet. Hva i allverden skal de med æresfølelse? Det er jo ingen andre som har noen.

(Forts. side 8)

Åpent brev til lektor Johan L. Holm

Gjennom flere år har jeg med interesse lest Deres kronikker i «Nationen». Ikke så å forstå at jeg alltid har vært enig i Deres syn —, snarere tvert i mot. Likevel har jeg satt stor pris på Deres innlegg, vel gjennomtenkte og godt underbygde som de alltid syntes være.

Desto mer forbauset og skuffet ble jeg, da jeg i den «ufysiske trykksak», «Folk og Land» ble kjent med en artikkel som De skulle ha sendt ut gjennom flere aviser i september i år. Den inneholdt for så vidt ikke noe nytt. Denne gamle leksa om «forbrytelse» og «erkjennelse» er vi jo blitt nokså vant til gjennom nærmere 40 år. Men det var uventet å få den gjentatt av Dem, lektor Holm, filolog med historie som hovedfag! Og så i 1984! For 30 år siden kunne det til en viss grad vært forståelig.

Ettersom tiden går, blir det jo bare mere og mere tydelig at det vestlige Europa, Norge innbefattet, helt siden krigens slutt har levd på Sovjetsamveldets nåde. Hvorledes er vi kommet i denne fortvilte situasjon? Er det ikke en blant flere sørgelige følger av Churchills velkjente allianse med «Fanden»? Kan

dere ikke, eller vil dere ikke se at både Europa og Norden i dag ville stått langt sterkere om vi hadde fulgt Quislings linje mens det enda var tid?

Aller mest forundrer det meg at De i dag står fram og benekter at det var *de allierte*, England og Frankrike, som tvang Norge inn i stormaktskrigen i 1940. En stortingsrepresentant gjorde seg en gang herostratisk berømt ved å reise seg i salen og forkynne at han benektet faktum. Jeg håper inderlig at De, lektor Holm, ikke kommer til å bli berømt på liknende måte. Om ikke annet, så må De da vel tro utenriksminister Koht på hans ord 8. april 1940: «No fører Vestmaktene krigen inn på norsk område...» (Uthevet av meg.)

Spørsmålene omkring «Holo-caust» og de 6 millioner, som De også nevner, berører jo hverken Quislings eller de norske NS-medlemmers sak. Men en må vel ha lov å spørre hvorfor det ikke synes være tillatt med alminnelig, kritisk forskning omkring disse emner? Til og med Røde Kors-rapporten fra 1948 synes gjemt og glemt. Hvorfor?

8700 Nesna, 13/11 1984,

Trygve Engen

BLAD OR EI GAMAL ORDBOK:

OKKUPASJONSTIDA ARTA SEG SÅ YMST FOR FOLKET

I avisen «Lindesnes» finner vi 16. april i år dette blad i en gammel dagbok fra 1945:

«Me skriv 14. april 1945: Så hadde me møte i fylkesorganisasjonen. Der var god stemning. Men me spår at det er siste gongen den ledelsen styrer eit slikt møte. Når krigen er slutt må dei gå. Då kjem det att nokre frå den gamle ledelsen. Men ikkje alle. Nokre er borte for alltid.

Me spør formannen om dei vil halda fram?

— Me står på plass til dei viser oss ut.

Inga «feighet» der. Her er det bare arbeidarar, og formenn i fagforeningar. Me har før vore inne på at det har vorte betre økonomiske tider. Men kva nå? Her er mange som spør om det. Dei som er gamle nok til å min-

nast det økonomiske «krakket» etter første Verdenskrig er skeptiske. Men det ligg vel nær å tru at det blir meir kontroll over dei heile denne gongen. Det blir ikkje så mykje av «dei frie krefters spill», som det heiter i politisk språk.

Tida har vore så heilt ulik for folket. Det har vore ei hard tid for mange. Fleire har mist livet. Deira nærmaste sitt att med sorg og minne. Mange har mist det dei var eigar av.

Men i det sivile liv har vel knapt helsetilhøva vore betre. Ein og annan gamal er gått til siste kvila, men så få dødsfall som i denne 5-års bolken har det ikkje vore i dette århundre. Folk blei friske då dei fekk noko anna å konsentrera interessa og tankeliv om...»

Støtt våre annonsører
— de støtter oss!

Tankar omkring 100 års jubileet for biskop Eivind Berggrav

Av Kjell Blich Schreiner

I sin bok om biskop Berggrav skrev biskop Fjellbu bl.a.:

«*Han kommer til å bli feiltegnet på to måter. Noen vil forsøke å apoteosere ham. Andre vil forsøke å redusere ham. Det siste er i pakt med hele tidens tendens til å utviske profiler og skape vårt folk om til en grå masse.*

De er ikke store nok til å forstå storheten i hans feil og svakheter. Etter min mening dokumenterer hans feil og svakheter mer enn alle superlativer av menn som er for små til å se storheten gjennom feilene, — ja stundom i feilene.»

Under det såkalte landssvikeroppgjør etter okkupasjonen ble ved domskjennelser også lagt til grunn anklagedes intelligens, — eller mangel på sådan. Jo mer klarhjernet tiltalte ble ansett for å være, desto hardere ble dommen. «De måtte da vel forstå...» o.s.v.

Det ble her overhodet ingen tale om storheten i ens feil og svakheter. Biskopene, — også biskop Fjellbu, sto der tause. Muligens var de for små til å se «storheten gjennom feilene».

Så mang en biskop har inntatt en forunderlig plass i Norges historie. De ble kanskje store. Men ikke fordi de bar Kristi kors, — selv om de bar kors, innstiftet av mennesker.

«De mortuis nil etc.» er et ordtak jeg har stor ærbødighet for. Men når jeg leser hvordan ofte avdøde NS-medlemmer jages selv langt inn i grenselandet, da kaller det på alle mine slette instinkter. Jeg må reise meg i protest. La det være sagt at der kan være personligheter som faktisk er hevet over mengdens dom til tross for større eller mindre svakheter. Fordi deres humanitære og kulturelle innsats veier så meget mer. Men jeg kan ikke fatte hvordan biskop Berggrav kommer inn under denne kategori. Jeg skulle gjerne provosere til en uttalelse om *hvorfor* biskopens tildels store feil her gjør et menneske stort, mens liknende feil hos andre mennesker setter rettsapparatet i sving? Skal feilene betraktes som skyggen av hans fortrinn?

Kanskje professor P. W. Bøckman vil svare?

I en lang minneartikkel i «Morgenbladet» den 25. oktober, i forbindelse med 100-års dagens for biskopens fødsel, kan professoren fortelle at han personlig kjente Berggrav.

— Han (Berggrav) var en personlighet som satte merker etter seg, skriver professoren.

Ja, Gud vet at biskopen satte merker etter seg. Merker som vi

NS-folk fortsatt føler på kropp og sjel.

Les videre hva professor P. W. Bøckman skriver:

«— Nå ved 100-årsjubileet vil Berggrav bli minnet på mange måter — ved avduking av minnesmerke, ved jubileumsarrangementer, ved festskrift — og man vil understreke hans omfattende og mangesidige virke og særlig hans innsats som Den norske kirkes leder i kampen mot nazismen. Her gjorde Berggrav sin betydeligste kirkehistoriske innsats ved å holde klar og fast kurs gjennom okkupasjonstidens forvirring, si bestemt fra mot nazistenes herjinger og overgrep, forberede kirken på den kamp som ville komme, og legge det kirkelige og teologiske grunnlag — gjennom «Kristens Samråd», fellesorgan for de ulike fløyer i kirken, og gjennom «Kirkens Grunn», bekjennesskriftet som Berggrav og hans medarbeidere utformet og som ble basis for kirkens brudd med den nazistiske stat i 1942. For Berggrav betød dette avsettelse, fengsling og internering på hans hytte i Asker resten av krigstiden — men fra interneringsstedet formådde han å holde kontakt med kirkens hemmelige ledelse, og «da freden brøt løs» stod Berggrav frem igjen som kirkens leder og symbol på kirkens motstandskamp.»

Ingen småtterier, nei!

Professoren omgår omhyggelig å komme inn på biskopens herostratisk berømte ropertepisode, (omtalt i FOLK OG LAND nr. 10) som jeg aldri har heftet meg særlig ved. Likevel vil jeg henlede professorens oppmerksomhet på at det i 1950 falt en lagrettsdom, hvor «lagretten finner bevis for major Langelands beskyldning mot biskop Berggrav», nemlig at

«— *det norske folk vet nemlig nu at det går an å dra til skogs sammen med fienden og forsøke å få våre vernepliktige til å vende tilbake til Oslo, istedetfor å kjempe.*»

Denne storhet hos biskop Berggrav ville for et medlem av Nasjonal Samling ha medført minst 12 år, — ja, kanskje dødsstraff.

I et hvert lands skjebnetime spiller det geistlige innslag en dominerende rolle. Historien vil med mellomrom analysere den rolle det spilte her i landet.

Den vil ikke kunne forbigå dets stilling til dødsstraffene og jeg tør også forutsi at den vil vie bigamiloven av 1942 en stor plass. (Nå er det forøvrig kommet ut en bok om denne lov.) Dette rystende stykke krigshistorie, som tillot nordmenn i utlandet (våre sjøfolk og soldater

i England og Skottland) å inngå nye ekteskap. Hjemme satt deres hustruer og barn og så frem til den dag de skulle vende hjem i triumf. De var helt uvitende om hva der var hent. Kirken er fortsatt uhyre tause på dette punkt.

«*Kvinner som totalt ble sveket av sine menn. De satt igjen ribbet, lammet av sorg og skam, med barn som i årevis hadde ventet på å få far hjem som en helt!*» («Dagbladet» 5/1-51.)

Les også Chris Lee's bok «Deres tapre lille land», som i sin tid fikk en god mottakelse i pressen. Forfatteren var selv i England da loven kom.

Her hjemme tidde Berggrav, — og hans kirkefront.

Skal man tegne et bilde av et menneske må det også skygges legges for å få konturene frem, for å gi det rette inntrykk av personligheten.

Slik vi finner gjennom motstridende biografier av f.eks. Nero, Georg Sand eller Maria Stuart, for å ta noen tilfeldige valg. Til en slik skyggelegging hører også det rundskriv som biskop Berggrav sendte til prestene i Oslo Bispedømme 23. oktober 1940. Jeg har sett en gjennpart av den. Der står bl.a.:

«En tredje engstelse er kommet frem ved spørsmålet om å melde seg inn i Nasjonal Samling. Enhver må her følge sin overbevisning.»

Reservatio mentalis — men så beklagelig at bare de færreste forsto dengang hva disse den hellige ordens treske ordtak innebar.

Til slutt: KIRKEBØNNEN!

Hvor mange vet at *direktivet om utelatelse av bønn for Kongehuset* kom fra biskop Berggrav under okkupasjonen.

Enkelte vil svare at det er riktig, men at påbudet kom fra tyskerne via Kirkedepartementet.

Dersom nu Berggrav hadde vært medlem av NS ville dette ha vært en uhyre alvorlig sak, men som jøssing fikk han alle de kors som landet disponerte over.

Derimot ble det medvirkende til Skanckes henrettelse uten hensyn til disse ord fra dr. juris J. Øvergaard i retten:

«Jeg skjønner ikke annet enn at det er biskop Berggrav som har forandret kirkebønnen.»

Det var vesentlig den norske kirke som tok del i feiringen av 100 års-dagen for biskop Berggravs fødsel i oktober. En underlig forestilling, der jeg gjerne skulle ha «lest» Kongens tanker da han la ned minnesteinen over den mann, som mer enn noen annen, trakk ned kongehuset under okkupasjonen.

(Forts. side 7)

FORBUDT VITEN

Dagbladets New York-korrespondent Arvid Bryne skrev i mai:

«Hvis Sovjetunionen hadde minelagt Trondheimsfjorden, Oslofjorden, Bergen og Stavanger havn «fordi de ikke liker vår politikk», ville det vært en åpen krigserklæring.

USA har vært aktiv medspiller i mineleggingen av Corinto, Puerto Sandino og El Buff i Nicaragua. I sin utenrikspolitiske tale sist fredag forsvarte president Reagan dette fordi man på denne måten «vil tvinge sandinistene inn på en demokratisk kurs».

På dette åpenbare bruddet på internasjonal lov og prinsippet om fri ferdsel reagerer Frankrike, Nederland og Storbritannia med klare ord; statsminister Kåre Willoch med taushet.

Som sjøfarende nasjon burde Norge være den første til å protestere. Det finnes ikke noe legitimt for amerikanernes rolle i denne saken.

Tar avstand

President Ronald Reagan har vært den første til å angripe og ta avstand fra internasjonal terrorisme når slik har forekommet.

Som øverste ansvarlig for CIA og deres hemmelige krigføring, som den som sørger for at organisasjonen får penger til sin virksomhet, er Reagan også direkte ansvarlig for følgene av mineleggingen.

Han er ansvarlig for en terrorisme som hittil har ført til at fire sovjetiske sjøfolk kom til skade da en av minene ødela deres skip.

Hodeløst

Dette er hodeløs politikk. Norge kan ikke sitte stille og se på at vår fremste allierte fortsetter denne kursen. Å tie nå, er å samtykke.»

I henhold til artikkelen i «Dagbladet» synes det meg svært beskjedent at alle avisene har holdt kjeft med den heltemodige britiske minelegging i Vestfjorden den 5. april 1940.

Vanligvis er det blitt norsk skikk å minnes alle mulige hendelser.

«Dagbladet» gjenga for noen uker siden en faksimile av sin avis 8. april 1940, men gir inntrykk av at mineleggingen hadde skjedd samme dag, noe som er feil. Mineleggingen skjedde som ovenfor nevnt 5. april 1940, og da kl.0330 om morgenen. Meningen var vel, etter alt det som var skjedd på forhånd å tvinge Norge inn i krigen.

En skulle tro at utenriksminister Halfdan Koht hadde såpass historiske kunnskaper at han husket at englenderne tvang norske skip inn i kanalfarten 1914—1919 og aller helst ville glemme 2 års påfølgende sulteblokkade av Tyskland.

Rosinen i pølsen må vel være norske skip i kontrabande-trafikken på Arkangelse, videre den norske andel i mineutleggingen innenfor norske territorialfarvann, — sammen med Amerikanerne, i 1918.

Jeg tror ikke tyskerne hadde de beste erfaringene med den oppskrytte norske nøytraliteten.

Som enhver militærmakt hadde vel tyskerne den gangen satt landets generalstab i arbeid med å vurdere om hvordan de kunne møte en eventuell trusel fra norsk side, — en trusel i ly av påstått norsk nøytralitet.

Under siste verdenskrig hadde

englenderne sikkert god støtte av alle de røde folkefrontsregjeringene rundt om i Europa, som igjen hadde som mål at krigen skulle fremtvinge sitt gamle mål, verdensrevolusjonen, med påfølgende «proletariatets dikta tur».

I disse dager feires «befrielsen av Finnmark». Det er riktig at en masse hus, elelr restene av de husene som sto igjen når russiske bombefly hadde gjort sitt, ble brent av tyskerne. Tross alt ble ca. 54 000 evakuert under de tyske «naziene» mens ca 2000 ble igjen, ca. 3,57% mottok befrierne først med jubel som takk for at de ble befrikk. Senere for armbåndsurs, gifteringer etc. Men hysj, hysj, — slikt er forbudt viten. Likeså at englenderne sendte en flåtestyrke på 6 kryssere oppover langs kysten med kanonene rettet mot land. Slik det sto å lese i en Trondheimsavis 28/8-46. Jeg antar at englendernes gestus ikke bare var en vennlig høflighetsvisitt til russerne.

Noen dager etter var Russerne på vei ut av Nordland og Finnmark. Fornuftig, hvorfor møte vinteren i den kommende vinterkulden med utsikt til samtidig å bli beskytt av englenderne som åpenbart ikke så med blide øyne på russisk hegemoni der nord, en kommende trusel mot den britiske.

Ett råd jeg har til alle historieforskere, studer litt krigsstrategi — og vil du skille sannhet fra løgn — så ihvertfall anskaff deg en computer, det siste om du oppdager at du ikke lenger kan legge sammen 2 + 2.

Ellers håper jeg at «forskere» i sin studietid har lært litt logisk tenkning?

Men herom senere.

Caf.

Sumpskogene og sårettransportene . . .

(Forts. fra side 4)

hurtigst mulig. Men disse brem-singene gikk som sylkvasse sting gjennom kropppen, og jeg var ikke den eneste som ynket seg og jeg skrek. Det må jeg innrømme.

Nå merket jeg at motstandskraften begynte å avta, men det merket nok også sykesøstrene. (Jeg tror det var to.)

Ved Bahnhof Stackeln i Syd-Estland lå det et krigslasarett. Der ble jeg lempet av, og bragt inn på et fullstappet rom av sårede soldater. Så svimet jeg atter av.

Da jeg kom til meg selv igjen, skjønnte jeg absolutt ingenting. Rommet jeg var bragt inn i var jo fullt av soldater, og nå lå jeg i et lite rom, og i en annen seng kun en person. Vi var kun blitt to —. Hvor var alle de andre blitt av? Var de i mellomtiden døde og bragt bort? Jeg var vel ikke helt blitt meg selv, for heldigvis var det ikke slik —.

Personen i den andre sengen var løytnant i Luftwaffe! Han hadde forfrosset tærne på høyre ben, og stortåa var allerede amputert. Han forklarte meg hva som hadde skjedd med meg.

Jeg var bragt inn på en stor sykesal for menige og underoffiserer. Så møkkete som jeg var, hadde man i farten ikke sett noen distinksjoner (merkelig!). Først eter å ha sett min «soldatbok», som lå i lommen på feltuniformen — som skulle til avlusing — oppdaget de at jeg var offiser!

Noen diskusjon om at underoffiserer og menige, — som hadde stått meg bi og tatt støyten fremme i første linje, — ikke kunne plasseres sammen med offiserer på et krigslasarett, endte med følgende: Alle arméer har slike bestemmelser, — til og med Den Røde Armé! Snart kommer overlegen og ber Dem om unnskyldning for denne «tabben».

Og ganske riktig — han kom, og jeg hadde ikke noe jeg skulle ha sagt.

Sårettransporten var nå egentlig over, men jeg må fortelle endel episoder som kan innrette på et frontlasarett. Det måtte spares på bedøvningsbeholdningen, og derfor må jeg fortelle om den siste operasjonen. (Jeg tror det var den fjerde.)

Litt bedøvet ble jeg, men fy søren så vondt det gjorde. Jeg kunne ikke la være å skrike,

overlegen så på meg og sa: «Obersturmführer, soll ich die splitter herausholen oder nicht?» (Skal jeg ta ut splintene eller ei.)

«Selvfølgelig herr Oberarzt!» «Gut, — dann halten Sie ihre Schnausse!» (Vel, — da holder De kjeft!)

Dette er ikke akkurat et uttrykk en overlege vanligvis bruker, men viser hvor stresset og overarbeidet han var —.

Og så en annen ting. Et skrik fra en såret i friluft ute ved fronten er noe helt annet enn et smerteskrick i et lasarett hvor lyden faktisk forsterker seg etter hvert som den skinger gjennom korridorene! Det var under «Verbandswechsel» (bytte av bandasjer) at dette hendte — hver formiddag!

Disse skrikene kommer jeg aldri til å glemme!

«Stakkars jævlere», sa jeg til min romkamerat — løytnanten fra Luftwaffe —.

Da jeg var begynt å gå oppe, hendte det en dag noe trist.

Et lite russisk oppklaringsfly fløy lavt over stasjonsområdet. Vi kalte disse flyene «kaffekvernene». Etter det jeg fikk opplyst, bar disse hver to 5 kg's bomber.

På jernbanestasjonen stod det to togsett. Et ammunisjonstog på vei til fronten, og et tog med soldater på vei sydover til «Ur-laub». Bombene ble sluppet, — og selvfølgelig ble ammunisjonstoget truffet.

For et inferno!

Sårede og drepte ble bragt til lasarettet, et lasarett som faktisk var fullt belagt på forhånd.

Det fører for langt å skrive om de tragedier som fulgte i kjølvannet av denne episoden, men grusomt var det!

Den 1. mai sa jeg farvel til leger, søstre og alle de venner jeg hadde fått under mitt lasarettopphold.

Det bar sydover, og under et kort opphold i Riga — som nesten var folketom på en 1. mai-dag, — gikk ferden gjennom Tyskland, over Wien og sydover til Graz.

Fra is, snø, kulde og all elendighet, seilte jeg en vidunderlig vår imøte. Det ble grønnere og grønnere, og blomster kom meg imøte.

Det var en ferd jeg minnes med glede — 40 år etter.

Tidl. Ostuf. Harald N. Sødahl, Oslo 9

Sannheten om tungtvannet

Et spørsmål til professor Magne Skodvin!

Stadig skal tungtvannslegenden trekkes frem for å styrke hatet til tyskerne, og øke det norske folks selvtillit. Man skal nærmest gis det inntrykk at tungtvannsaksjonen på Rjukan i 1943 var krigsavgjørende. Og denne fremstilling går også igjen i Hjemmefrontmuseet, og i bøker og ukeblader.

Albert Einstein sa etter krigen, da han ble klar over at Roosevelt hadde narret ham med det tyske atombombespøketset: «Hadde jeg visst at tyskerne ikke ville lage atombomben, hadde jeg ikke rørt en finger».

Den norsk-britiske sabotasje-

aksjon, var helt uten betydning. «Det Beste» bekreftet det i 1947. Det samme gjorde professor Samuel A. Goldsmith i sin berømte bok: «Alsos, the Failure in German Science», London 1947. Likeså US-general Leslie R. Groves, sjefen for USA's og senere det allierte atombombeprojekt under krigen, i sin bok: «Now it can be told», hvor hele myten om den norske tungtvannssabotasjen blir revet fullstendig i stykker. Det var general Groves som under krigen, på grunn av noen avisrykter i Stockholm, fikk fullmakt til å sette igang sabotasjen.

Senere historieforskning har vist at tyskerne aldri hadde noen atombombe under arbeid. Det var ikke ett gram tungtvann ombord i fergen som gikk ned i

Tinnsjøen med antagelig 20 uskyldige mennesker. Selvsagt må man respektere de menn som frivillig deltok i aksjonen for deres mot. De mente sikkert at de tjente Norges sak ved sin farefulle innsats. Og all respekt for lederen av tungtvannsaksjonen i 1943, Joachim H. Rønneberg, som skrev i «Aftenposten» om aksjonen 25/2 1963. Han betegnet den «som godt stoff for økonomisk spekulasjon» og «Filmopptagelse på grensen til historieforfalskning». «Dette er Vemork-aksjonen slik den ikke foregikk», sier Rønneberg til slutt.

Vil De professor Skodvin, i sannhetens interesse, bidra til at fakta om «tungtvannet» kommer frem i dagens lys?

Brage

Annonse

Annonse

WILLY BJØRNEBY:

Hvitbok

NÅ SKAL SANNHETEN FREM!

Året SJOKKBOK som har vakt en storm av begeistring og raseri. De første tusen snart utsolgt. Pris Kr. 30,— portofritt. Bestill den: Bjørneby, Boks 970 Sentrum, 0104 Oslo 1.

Hjelp meg med å spre sannheten over landet. Det er på høy tid.

Kirkenes Verdensråd og «de nyttige idioter» . . .

(Forts. fra side 1)

at Kirkenes Verdensråd er gått i ledtog med de såkalte befrielsesorganisasjoner i fremmede verdensdeler, særlig i Afrika, selv om disse ganske klart er KGB's forlengede arm. Disse forbryterorganisasjoner, som kun er opp-tatt med å myrde deres egne landsmenn og andre, som kommer dem for nær, utstyres med rikelige pengemidler fra Kirkenes Verdensråd til oppgaven. Det lyder utrolig, men er dessverre sant. Denne linje er blitt støttet av høytstående anglikanske kirkeledere.

Den eneste forklaringen på dette fenomenet er, at mange, uhyggelig mange kirkeledere lider av et kompleks på grunn av den hvite rases tidligere forsyndelser overfor de farvede, mener forfatteren.

Disse forsyndelser skal ikke bortforklares eller forties, og helt galt blir det når det ender med at man er villig til å selge vår vestlige sivilisasjon, vår demokratiske styreform og, verst av alt, den sanne kristne tro, i vill fortvilelse over våre forfedres forsyndelser. Det er man idag villig til fra Kirkenes Verdensråds side.

Det annet er dette, at man totalt lukker øynene for den fare som virkelig truer verden, og denne er ikke Sør-Afrika, hvor negrene for øvrig har det bedre enn i de bananrepublikker med terror og forfølgelse av ikke-marxister.

Denne faren er verdenskommunismen, kristendommens dødsfiende, den farligste og mest sataniske som noen sinne har eksistert.

Det er typisk at Kirkenes Verdensråd er bedrøvende likeglad med hva som skjer våre trosfeller i de kommunistiske land, og det er også typisk at det direkte

støtter Moskvass agenter i land som står i umiddelbar fare for et voldelig angrep fra deres røde naboer.

Det fremgår helt klart av Bernard Smiths bok at forbindelsen mellom Kirkenes Verdensråd og KGB er meget intimt, hvor horribelt det enn kan lyde.

Lenin talte engang om «de nyttige idioter» som skulle bli verdenskommunismens viktigste allierte. Dem er det kommet mange av.

Vi må som sanne kristne ta avgrunnsdyp avstand fra kommunismen i alle dens avskygninger og forkledninger, for den vil utelukkende ett, ha det totale verdensherredømme, og dertil den kristne kirkes undergang. Det siste vil den aldri kunne nå, for Herren lever, og Han vil selv hindre det.

Kommer vi først så langt at kommunismen er på vei til total seier, er det Herrens gjenkomst-time som stunder til.

Likevel kan man spørre: Hvor mange kvaler skal vi igjennom innen da?

Vi må i alle tilfeller bekjempe disse ondskapens åndemakter med et ufortrødent sinn, og stanse all form for støtte til «de nyttige idioter», hvor skinnhellige de enn tar seg ut.

Hakon Svane
Pastor

FOLK OG LAND har flere ganger tidligere advart mot KIRKENES VERDENSRÅD, der norsk kirke er blant de ivrigste representert ved bl.a. biskop Andreas Aarflot. Også andre norske kirkeorganisasjoner er med. Frelsesarmeen oppdaget i tide at Kirkenes Verdensråd var en KGB-sentral, og meldte seg ut.

Red.

Grunnlaget er lagt for en så sterk trang til hevn at . . .

(Forts. fra side 1)

lige redning for sine folks fremtid.

For vårt lands vedkommende vil i tillegg til den alminnelige situasjon *den ting* gjøre seg gjeldende at det norske folk ut fra sitt slektsskap, sine felles historiske opplevelser og sine felles økonomiske interesser med vestens store stater er særlig disponert for samfølelse dit. For Nasjonal Samlings tidligere medlemmer ville ennvidere en proamerikansk og proengelsk innstilling idag ha vært en naturlig konsekvens av tidligere politisk oppfatning og disposisjoner. Den realistiske iakttagelse vil og vite at uansett eget standpunkt i en framtidig konflikt vil ens egen skjebne være beseglet om han falt i russernes hender, og at knapt noen innsats ville kunne rehabilitere den enkelte NS-mann i kommunistenes øyne.

Alle forutsetninger for at de nå forfulgte ville ha blitt lojale samfunnsborgere så lenge landet førte en vestorientert politikk var således tilstede og like sikkert ville de med glede ha tatt på seg de største oppofrelser mot bolsjevismen i tilfelle konflikt.

Ut fra disse absolutte kjenngjerninger må den utvikling som nå pågår virke særlig deprimerende på dem som enn holder hodet klart. Den forfølgelse som med store økonomiske ofre ble igangsatt og fremdeles er under full utfoldelse mot de antikomunistiske krefter her i landet skaper etterhvert slik bitterhet, både hos dem som blir direkte berørt og deres pårørende (tilsammen flere hundre tusen verdifulle mennesker) at deres holdning i vid utstrekning vil endres. Den psykiske og legemlige mishandling som Nasjonal Samlings folk har vært og fremdeles er utsatt for vil endog etter hvert kunne fremtvinge en slik reaksjon at grunnlaget blir lagt for en *så sterk trang til hevn*, at alle andre hensyn, også hensynet til ens eget liv, vil vike.

En vil da kunne bli vitne til at en stor del av de angjeldende og særlig de frivillige frontkjem-

pere vil kunne bli disponert for nærsagt en hvilken som helst offensiv sammensvergelse. En nærliggende mulighet ville være at de nyttet den indre uro som ville oppstå i tilfelle en internasjonal konflikt til gjengjeldelse overfor dem som blir ansett som ansvarlige for den forfølgelse de selv har vært utsatt for. I dette tilfelle ville det da særlig bli de liberale og konservative politikere, jurister og geistlige som kom i søkelyset. En slik aksjon må og antas å ville bli møtt med forståelse fra russisk og norsk-kommunistisk hold.

Denne problemstilling er realpolitisk — slik fortøner de sannsynlige muligheter seg for dem som på bakgrunn av intimt kjennskap til NS-folkens psykiske utvikling og tilstand, har overblikk over situasjonen. På den annen side øyner en enn muligheter, men dette ikke uten radikale inngrep. Den politiske forfølgelse må avblåses og de angjeldende må gis høve til å nytte sine evner og krefter i samfunnets tjeneste. Om en slik linje blir fulgt og de blant de tidligere NS-folk som har muligheter for å kunne øve innflytelse over dem som nå er i ferd med å løpe vill, fikk høve til å påvirke disse tilbake til deres naturlige stillingtagen ville den utvikling som nå har pågått i 2 år og som instinkt og logikk tilsier å ville ende i en katastrofe enn kunne vendes. Derved ville ikke bare ulykker kunne avverges, — men hele vårt vaklende samfunn ville bli betydelig mere rotfestet i den vesteuropeiske og amerikanske innstilling, den eneste mulige vei for fortsatt bevarelse og utvikling av de verdier som gjør livet verd å leve for et folk av vår kultur. En betydelig del av våre landsmenn og dermed kanskje vårt samfunn står ved veiens skille, — for en stor del ligger det i maktthavernes egen hånd å bestemme hvilken vei som skal bli valgt, — fortsatt forfølgelse tjener bare de bolsjevistiske revolusjonsmaktens interesser.»

Kameratklubben i Oslo med allsidig sesongprogram . . .

(Forts. fra side 3)

Klubben er åpen bare for tidligere medlemmer av Nasjonal Samling, men disse kan ta med seg slekt og venner «utenfra», etter godkjennelse av utvalget. (Ring INO-kontoret tirsdager, der en representant for klubben treffes, tlf. (02) 19 06 71.)

Det sittende utvalg har også tanker om utenbys vennelag, og

vil gjerne ha kontakt med interesserte som kan ta seg av det tekniske apparat. Programmet kan utvalget være behjelpelig med.

Meget taler for at 1985 vil bli vårt mest aktive år. La oss stå på! — fremad vi må!

Biskop Berggrav's 100 års . . .

(Forts. fra side 5)

ETTERSKRIFT:

Nina Roll Akers skuespill, «Kirken», (rundt 1914) kunne like godt ha vært skrevet idag. Den er et angrep på kirken og krigen. («Kirken, den er i din mors hjerte, gutten min», sier hun der.)

Dette faller sammen med min mening om at kirken aldri har hatt mot til å tolke *kjærligheten* rent og uforfalsket når det går mot et folks eller tidens krav, enten det gjelder krig, «rettsoppgjør», abortsak, e. a.

Den vil ganske sikkert bli både hånt og spyttet på ifall den gjorde det. Men den ville stå sterkt og mer uangripelig. I bunnen av sitt hjerte ville menneskene da *stole* på en kirke, fordi den var i pakt med deres eget innerste indre. Den viste det moralske mot de selv kanskje ikke hadde.

Hvorfor står de norske kirker tomme idag? Fordi de griper inn i menneskenes kamp, og glemmer kampen for Gud.

De griper inn i menneskenes dom og glemmer den dom som Gud selv skal avsi.

Kjell Blich Schreiner

Biskop Berggrav: Les også FOLK OG LAND nr. 7, 1984.

Har du noen gang tenkt på

- At ungdommen vet altfor lite om okkupasjonstiden og rettsoppgjøret?
- At massemedia er svært ensidige i sin behandling av emnene?
- At vårt beste middel mot dette er informasjon?
- At de fleste unge er mottagelig for motforestillinger?
- At bøkene i INO's bokliste inneholder slike motforestillinger?
- At INO's bøker inneholder stoff om NS, frontkjempe, rettsoppgjøret osv. osv.?
- At du i din bekjentskapskrets har flere som trenger denne slags informasjon?
- At du kan gjøre noe med dette?
- At idag er dagen for å gjøre noe?

VET DU AT:

«FOLK OG LAND» sendes til tusener nordiske hjem, organisasjoner, aviser, bedrifter og politikere fra alle partier?

«FOLK OG LAND» er vårt viktigste virkemiddel i kampen for sannhet og rett?

«FOLK OG LAND» utgis uten lønnete medarbeidere hverken i redaksjon eller ekspedisjon?

«FOLK OG LAND» er absolutt avhengig av gaver fra leserne?

«FOLK OG LAND» ønsker også dine kamerater som abonnenter?

«FOLK OG LAND» håper DU har betalt inn abonnementet på avisen?

«FOLK OG LAND» har postboksadresse 924 Sentrum, Oslo?

«FOLK OG LAND» venter på din innbetaling?

Averter i FOLK OG LAND

NS' Ungdomsfylking og den frivillige Arbeidstjeneste

EN KORT OVERSIKT

Selv om andre senere fulgte etter, var det NS Ungdomsfylking som gikk foran i arbeidet med den frivillige arbeidstjeneste i Norge i tredveårene, og innenfor NSUF igjen var det laget i Trondheim som var pioneren.

Det man ville med arbeidstjenesten, var to ting: Rent praktisk å legge ny jord til landet og på det ideologiske plan å rive ned klasseskiller ved at ungdom fra alle samfunnslag kom sammen til hardt, fysisk arbeide.

Den første AT-leiren fant sted i Malvik utenfor Trondheim i 1934. Det foreligger ingen oppgave over hvor mange som var med.

I 1935 gjennomførte NSUF tre leirer. Trønderne hadde sin ved Jonsvannet like utenfor Trondheim. Her var det 30 deltagere.

For Østlandet og Sørlandet var det en leir i Sandar med 28 deltagere. Dessuten var det en mindre leir i Randaberg uten for Stavanger.

I 1936 var det en felles arbeidstjenesteleir for hele landet i Storelvdal. Deltagerantallet kom opp i over hundre. Såvidt vi

kan se, var det trønderne som tok initiativet til denne leiren.

I 1937 hadde trønderne sin leir på Målsjø gård i Klæbu, også dette året med ca. 30 deltagere. Dessuten var det en leir i Bergsbygda i Eidanger med ti deltagere.

I 1938 var trønderne tilbake ved Jonsvannet (igjen ca. 30 deltagere), men de hadde også en mindre leir ved Berkåk med fire deltagere. Sørpå var det igjen en leir i Eidanger, men også en mindre leir i Seljord. Deltagerantallet i disse leirene er usikkert, men det var ihvertfall betydelig flere enn året før.

I 1939 ble det igjen gjennomført leirer ved Jonsvannet og i Eidanger, begge steder med et noe større deltagerantall enn i 1938.

Dette arbeidet ble drevet som en egen avdeling innen NSUF under navnet Frivillig Norsk Arbeidstjeneste tilsluttet Nasjonal Samling. I slutten av 1936 ble Bjarne Barkbu landsleder for FNAT, mens Konrad Erlandsen ble utnevnt til leder i Trøndelag.

NSUF-leder

Riksarkivets problem . . .

(Forts. fra side 4)

Vil de at det skal være forskjell på folk? Og hvad er forresten æresfølelse for noe? I 1984? De må være både gamle og innesnødde.

Før et par år siden skal de ha forsøkt med et svakt pip for å henlede oppmerksomheten på sin bok- og dokumentsamling. Ikke blev det noen sensasjoner av det.

Kanskje burde man prøve på en annen måte? En telefon til Dagbladets sensasjonshistoriker? Man kunne viske ham i øret at man vet om ett smaskig arkiv fra nazi-tiden. Antagelig det største som ennå er på frifot. Det befinner seg på en haug i Oslo.

Vi røper ikke mer uten garanti for at navn og adresse blir holdt utenfor, samt en klekkelig godtgjørelse innenfor! Men om vi kan bli enige så skal vi leie ham helt frem, og han skal få lov til å badde i sensasjonene i 4 hele uker, selvfølgelig med enerett.

Bare nu ikke Riksarkivet kommer ham i forkjøpet. For da blir det nok «siste jul på Enerhaugen».

H.

«Tenk om dei fekk svinge bakka istaden for å tukle med atom- og giftknappar»

I «SUNNMØRSPOSTEN» den 2. november i år gir eks AT-soldat, Einar Kvalsvik, en hyldest til NORSK ARBEIDSTJENESTE, der han deltok under okkupasjonen.

Avisen er ikke overvettets begeistret over lovordene, og knytter bl.a. disse ord til Einar Kvalviks innlegg:

— Sjølv om dette på sett og vis var å arbeide for tyskerne, nytta det ikkje å nekte. Ein risikerte livet dersom ein nektet Arbeidstenesta, så det vart sett på som det reinaste idioti. Det var mange jøssingar som måtte «krype til krossen».

Einar Kvalvik forteller:

«Sommaren 1941 vart nybrottsfeltet på Nekåbjørgen i Selbu kommune invadert av om lag 120 unggutar frå Sunnmøre og Sogn og Fjordane. Alle hadde det til felles at dei ikkje hadde utført verneplikt, og derfor no vart innkalla i den nyopprettete «Arbeidstjenesten».

Dei skulle vere den nye tids faneberarar, bryte jord, rydde stein og røter og legge nytt land under ploget. Og dei skulle lære å eksersere og marsjere med spada i staden for geværet.

I den minneboka som soldatane fekk utlevert i leiren, hadde sjefen for «Arbeidstjenesten» skrive følgande parole:

«Arbeidstjeneste er blitt norsk verneplikt. Veldige nybrottsfelt med livsmuligheter for tusener og atter tusener av landsmenn venter på å bli åpnet, på å bli lagt under plog og kultur. Myrer skal grøftes og dreneres, stein og stubber ryddes, trær felles og plantes. Norge skal bli større i seg selv, og hele folket skal bli rikere. Nytt land skal gi nytt liv. — Det er vårt mål.

Gjennom Arbeidstjenesten skal vi lære oss selv å kjenne. Respekten for ærlig arbeid og godt kameratskap skal settes i høysetet. Strømmen av ungdom mot storbyen skal vendes.

Med vilje til frihet, og tro på fremtiden, kan det som synes umulig bli mulig. Norges fremtid avgjøres ikke av andre, — den avgjøres av oss selv.

Oslo, 17. juni 1941
T. Frølich Hansen»

AV PLASSGRUNNER

må vi forbeholde oss retten til å forkorte innkomne manuskripter. Oftest gir vi innsenderen varsel om dette, men like før vi må levere manuskripter til setting, kan det bli for liten tid til det.

Sjølv om dette var skrive i ei tid og av ein person som vi idag ikkje vil kjennast ved, så kunne denne appellen vere like aktuell for vernepliktige også i dag.

På det store myrområde Nekåbjørgen hadde 8—10 familier slått seg ned og bygd hus. Dei var so vidt komme i gang med nyridding. Og Arbeidstjenesteleiren var lagd dit for å hjelpe til med nybrottsarbeidet.

AT-soldatane vart organisert på militært vis. Der var 12-13 mann i kvart lag, og tre lag i ei tropp, og der var tre tropper som utgjorde Sveit nr. 1, med ein sveitfører som øverste sjef. Leiren bestod av spisebrakke, officersbrakke og brakker til om lag halvparten av soldatane. Resten vart innkvartert hjå private. Kvar mann fikk utlevert uniform med AT-blem på, dessuten ei spade, som kvar enkelt hadde ansvar for. Foruten at spada skulle brukes til det ho var skapt til, skulle ho også brukast når vi skulle marsjere og eksersere. Spada måtte vi alltid ha med oss når vi var i teneste. Og kvar enkelt måtte sørge for at spada alltid var rein og blankpussa.

Ei strofe frå kampsangen som vi sang når vi marsjerte rundt på vegane laud slik: «I våre spader lyser det sol, spadenes solskinn det er vårt symbol. AT-kamerater gå bare frem, bygge ut Norge til et bedre hjem».

Kor stort nybrottsareal vi gjorde ferdig på dei knappe tre månadene vi var der, veit eg ikkje, og det kan heller ikkje spele noko rolle. Men ein ting veit eg, at når vi reiste derifrå hadde vi ei kjensle av at vi hadde vore med på noko stort, og nok viktig.

Då eg ein fin septemberdag i år var tilbake på Nekåbjørgen, traff eg att ei av pionerkvinnene på nyriddingsfeltet, den 80-årige Ragna Uglem som saman med mannen sin var av dei fyrste som bygde seg hus der oppe. Då var der ikkje mykje som minna om ein arbeidsleir.

Nye våningshus, store driftsbygninger, moderne maskiner var i arbeid med å utvide åkerarealet, store kuflokkar beita på flate fine bøar, som for nokre år sidan berre var lyng og moras.

«Hels alle AT-soldatar som var med å starte det heile, sa Ragna Uglem, og vi skildes med det fromme ønsket:

— Tenk om alle verdas soldatar kunne få eksersere og marsjere med spada i staden for geværet. Tenk om dei fekk svinge hakka, istaden for å tukle med atom- og giftknappar.»

NYTT FRA INO

INO's «formålsparagraf», vedtektenes § 2: «Instituttets formål er almen støtte til objektiv forskning og publisering vedrørende norsk historie omkring verdenskrigen 1940-45 og tidsrummet før og etter denne. Instituttet skal søke å få utgitt bøker og skrifter og kan støtte tiltak som vil fremme instituttets historisk-vitenskapelige formål.» Medlemskontingent kr. 75,- pr. år, sendes: INO, Boks 924 Sentrum, Oslo 1.

KLIPP — — — — —

Jeg søker medlemskap i INO.

Navn:

Adresse:

Postnr.: Sted:

Våre motstandere trenger «Folk og Land»: Et gavabonnement vil overraske dem!

Etter at sovjetiske styrker hadde kjempet alene i Finnmark kom Nygaardsvolds tapre «befrielseshær».

Dens kamp besto i voldtekt og snauklipping av Finnmarks kvinner.

«Vi fikk vår frihet» heiter Kjell Fjørtofts siste bok, om krigen og tvangsevakueringa av Finnmark for 40 år sidan. Det er ein titel full av ironi. For kven var det Finnmark fekk fridomen frå? I alle fall ikkje av dei norske styresmaktene i London, eller av norske styrkar.

I oktober og november 1944 vart ein heil landsdel svidd av, og befolkinga tvangsevakuert. Men over 20 000 trassa evakueringsordren, stakk til fjells, gøymde seg i holer og gammer. livberga seg under dei mest kummerlege kår i kulda. Kvifor?

Av di regjeringa Nygaardsvold i London lova dei hjelp. Men hjelpa kom ikkje. Den hjelpa som omsider kom, 17 dagar etter

at russiske soldatar alt sto i Tana og budde seg på retrett, var symbolsk: Det 2. norske bergkompani drog frå Skottland 1. november ombord i HMS «Berwick». 280 mann utan ski, dårleg utstyrt til krig i Finnmarksk vinterklima. Deira medverkning i frigjeringa vart symbolsk. Frigjeringa var Den Røde Armés verk. Den norske regjeringas svik vart aldri gløymd der nord — Kor mange som ville nekta evakuering uansett, veit eg ikkje. Men hovudårsaka til at 20 000 gøymde seg unna var to proklamasjonar frå London.

Den eine frå kong Haakon og den andre frå statsminister Nygaardsvold, der det vart lova at norske styrkar ville bli sett inn i striden saman med dei sovjetiske som alt var i gang. Dette

skjedde 26. oktober, på eit tidspunkt då Nygaardsvold visste at han korkje kunne skaffe troppe eller utstyr.

Dette blir også dokumentert i ei hittil hemmelegstempla rapport frå oberstløytnant Bjørn Johnson, som var aktiv i hjelpearbeidet på finnmarkskysten. Han viser til Nygaardsvolds parole om å ikkje la seg evakuere: «Hvis man ikke ser seg i stand til å bringe den etterlatte sivilbefolkning noen som helst hjelp, vil jeg henstille til at man pr. radio tilråder å følge med hvis tyskerne ytterligere forsøker å evakuere dem». Rapporten vart lagt fram for forsvarssjefen, kong Olav. Ingenting skjedde.

Når 2. bergkompani omsider kom, førde det til konfrontasjonar mellom befolkninga

i Finnmark og dei norske soldatane, som også oppførde seg svært diskriminerande. Det gjekk så langt at ein norsk kaptein skreiv ei nidvise om finnmarkingane. Norske soldatar sette i gong ein vendetta mot dei trudde var «tyskartøser», som ramma fleire uskuldige jenter osb. Først sviket, og så den jævlige oppførselen frå norske soldatar mot sine egne, det har skapt ei bitterhet mellom folk i Finnmark som sit den dag i dag, og som mange bar med seg i grava. Men etter frigjeringa i 1945 var det ikkje klima for å fortelje om dette. Kven ville dra fram dette i frigjeringsrusen? Det hadde drukna i jubelen, seier Fjørtoft.

«Klassekampen», 16/10 1984

Da norske aviser skulle ta livet av general Rendulic

I henhold til evakueringen av Finnmark så husker jeg meget godt den heseblesende annonsekampanjen i avisene, da general Rendulic skulle opp til doms.

Gjennom rykter het det at massevis av nordmenn omkom på grunn av evakueringen. For å få dem på Rendulic ble det annonsert i forskjellige aviser etter opplysninger om folk som var omkommet.

Uten å få stadfestet ihvertfall ett dødsfall kunne man ikke få dødsdom på Rendulic, sto det i kunngjøringene.

Det ble virkelig meldt et dødsfall, men beklageligvis var døds-

fallet skjedd på grunn av hjerteslag, og hadde ingen forbindelse med evakueringen.

Hvordan det gikk med general Rendulic, vet jeg ikke.

Siden jeg nevner Rendulic, så kan jeg fortelle at brorsønn av generalen ble funnet under tilbaketrekningen, opphengt etter bena og brent levende.

For denne død av russerne, ble vel heltene dekorert.

Uten at jeg har fått det bekräftet var også nordmenn med på dette.

K. H. Reitan,
3600 Kongsberg

Den rette vegen

Nu går det den rette vegen, og spesielt de to siste aviser har gledd meg meget.

Det går sakte, men sikkert fremover, for sannheten kan jo ikke skjules stort lenger.

I tillegg har vi jo de siste uker hørt så mye både i radio og i TV angående læreboken som det påstås at amerikanerne har gitt ut, for å få livet av motstanderne i mellom-Amerika.

Såvidt jeg erindrer ble det jo

uttgitt en lignende bok under siste verdenskrig, — og kanskje brukt her i Norge. Såvidt jeg minnes het boken Silent Killing.

Undres på om den amerikanske boken er en oversettelse.

Jeg har hørt om denne bok i den tid som jeg var innlosjert i fangeleiren på Falstad. Har noen kjennskap til denne boken?

Ole Nøstdal
7990 Naustbukta

GENERAL RENDULIC BLE FRIFUNNET FOR «DEN BRENT JORDS TAKTIK»

FOLK OG LAND vil i et senere nummer fortelle om evakueringen av Finnmarks befolkning.

Den var en av de aller største bragder som har vært utført her til lands, og fikk stor anerkjennelse blant de allierte militær eksperter. I forbindelse med evakueringen understreker da også disse at «den brente jords taktikk» som tyskerne benyttet under tilbaketrekningen ikke betraktes som krigsforbrytelse, men brukes av krigførende i alle land.

General Rendulic ble således blankt frifunnet for raseringen av Finnmark.

I den allierte krigsforbryterdomstol ble han riktignok dømt til 20 års fengsel, (nedsatt til 10 år) men dette var for forhold utenfor Norge.

Når det derfor i norsk presse, på film og i NRK fortelles om tyske grusomheter i Finnmark i 1944, skjer dette etter en av de mange løgner som i sin tid ble spredd for å dekke «regjeringen» Nygaardsvolds ynkkelige rolle under «befrielsen».

Grusomheter ble begått, — men de ble utført av Nygaardsvolds hær som kom til Finnmark etter at russerne hadde ryddet opp! Spør Finnmarks kvinner, som opplevet det.

Churchill

Man tror gjerne det var engelsk demokrati som brakte seieren etter både 1. og 2. verdenskrig.

Nei, det var én manns verk. Det var disiplinen, gjennomført ved én tanke og én røst. Churchill!

Hva står der ikke i Hagbergs biografi om Churchill:

«— På egen risiko ga han (i 1914) bevilgninger og ordrer som kunne ha brakt ham i fengsel hvis verdenshendelsene hadde utviklet seg i en annen retning. Men Churchill tok risken. På eget ansvar, uten noens sanksjon lot han mobilisere den engelske flåten. Handlingen var fullstendig ulovlig. Samtidig ga han ordre om at de krigsskipene som var bestilt av Tyrkia ikke skulle leveres, men beholdes for Englands regning. Dagen etter ga han ordre om at Nordsjøflåten måtte gå ut og i nattens mulm og mørke begi seg til Scapa Flow for å avvente nærmere ordre i full krigsberedskap.

(Dette var den 27. juli, — 5 dager før krigsutbruddet.)

«27. juli mobiliserte Churchill på egen hånd og i stillhet den engelske flåten, — over en uke før England trådte inn i verdenskrigen...»

Det var ikke mye demokrati her, vel? Det var manns gjerning, en mann der forsto når diktaturet var på sin plass.

Det norske jødehat

— At en rekke nordmenn gladelig ble med på jødeforfølgelsen, betyr ikke at de nødvendigvis var nazister, fremholder Per Ole Johansen. — Endel av dem var, men slett ikke alle. Mellom krigstidens antisemittisme var ikke forbeholdt ekstremistene, slik vi helst vil tro. — Den hadde fotfeste såvel i det norske embedsverket som i fremmedpolitiet, blant politikere, i pressen og interesseorganisasjonene.

— At mange ville bli kvitt jødene betyr ikke nødvendigvis at de var NS-folk eller nazister.

Johansen påpeker også at svært få politiske partier viste noe humanistisk ansikt i denne tiden når det gjaldt innvandrere. Innvandringspolitikken var hard og avvisende, bare enkelte politikere gikk ut på egenhånd mot den fiendtlige holdningen overfor fremmede.

Johansen mener at norske forskere og historikere har vært mest opptatt av antisemittismen i NS fremfor å se mellomkrigstidens samfunn under ett.

— Nasjonalisme og antisemittisme kom ikke bare til uttrykk i NS, disse strømningene kom også til uttrykk i andre partier.

Til tross for at nordmenn i sentraladministrasjonen, dommere og politimestre hadde gått tyskernes ærend når det gjaldt jødebehandlingen, ble ikke dette spørsmålet tatt opp etter krigen.

— Embedsverket befant seg i en tillitskrise. En eventuell rettsak ville ødelegge ytterligere, og gjøre det vanskelig å bygge opp ny tillitt, mener Johansen.

I sin bok «Oss selv nærmest» trekker Johansen frem en rekke konkrete eksempler på hvordan jødene ble behandlet av norske myndigheter i mellomkrigstiden: deres religionsutøvelse ble motarbeidet, Stortinget forbød i 1928 jødernes rituelle slaktemåte schächtningen, jøder ble prinsipielt nektet status som politiske flyktninger.

Det er en dystert og inhuman side ved det norske mellomkrigssamfunn Per Ole Johansen viser frem i «Oss selv nærmest». Og bokens tittel er ikke så rent lite betegnende. Heller ikke nordmenn har rene hender når det gjelder overgrep mot folkegrupper.

Fra «Frisprog»s (Nr. 5/84) omtale av Per Ole Johansens bok: «Oss selv nærmest».

VOKT DEG FOR DEM!

Vi har denne klasse patrioter som bare kan ofre under en krig, — men hvis patriotisme sjelden kommer til syne under fred.

NOE FOR HANS FREDRIK DAHL :

«Også jeg møtte Pferdekaemper i 1932»

Som et apropos til **FOLK OG LAND's** gjengivelse av **Pferdekaemper-brevne** i nr. 7, gjengir vi nedenfor utdrag av et brev vi senere har mottatt fra Amerika:

— Deres avis sier at Hans Fredrik Dahl ikke har vært av de verste når det gjelder okkupasjonshistorien.

Det som foreligger fra hans side i denne saken er såvisst galt nok, og skulle man anlegge førkrigsmålestokk, dvs. fra en tid da anstendighet hos akademikere var et fundamentalt krav, ville han nok ha gjort seg temmelig umulig som historiker.

Skal være interessant å se om han korrigerer artikkelene i «Dagbladet», og eventuelt også den internasjonale pressemeldingen.

Det moret meg at Parteigenossen *Pferdekaemper* gjenferd huserer i avisspaltene anno 1984, som 16-årig gymnasiast, fikk jeg på høstparten 1932 en oppringning fra nevnte herre med an-

modning om å møte ham på hotellet hvor han bodde, og hvor vi hadde en times samtale. Det viste seg at han hadde fått min adresse av Adolf Egeberg. Reisen foretok han på eget initiativ påberopte seg ikke noe oppdrag fra Partiet i Tyskland, og må ha oppsøkt Quisling ved samme anledning.

Han var temmelig skarp, godt kjent med norske forhold og av yrke forretningsmann. (Fortalte at han eide en fabrikk.) — Hørte aldri noe mer fra ham og var ikke tilstrekkelig betydningsfull til å motta kompromitterende brev etterpå, ennskjønt norske «historikere» følgelig har grunnlag for å konstatere at jeg hadde tyske kontakter allerede i 1932.

Med vennlig hilsen.

JEG PROTESTERER

ARNE TREHOLT skal dømmes for **LANDSSVIK** i ordets beste — og verste — betydning!

— Jeg protesterer — som «landssviker» — mot å bli henregnet i samme «bås» som han!

— Jeg protesterer mot å få sovjet-spionen som «kamerat»!

— Jeg protesterer mot at han dømmes for sin *forbrytelse* etter de samme «ordninger» og regler som jeg ble det! (Men, det finnes vel ingen verre??)

— Jeg protesterer mot at hans former for landssvik: «i lønndom utlevering av vårt lands dypeste hemmeligheter» skal *sidestilles* for domstolene med mitt *åpne medlemsskap* i Nasjonal Samling, uten annen begått «forbrytelse» mot NORGE — fedrelandet — enn medlemsskapet!

— Jeg protesterer mot at et *åpent, meningsfylt* medlemsskap i Nasjonal Samling skal *sidestilles* i landssviksammenheng med spion-forræderens gjerninger, de *bevisste* forbrytelser han med all sin kløkt og intelligens *skjulte* «for all verden», men ikke KGB!

— **ARNE TREHOLT** var et betrodde medlem av vårt lands største politiske parti. **DETTE PARTIET IKKE MINST** felte strenge og overlagte dommer over oss medlemmer av Nasjonal Samling — i fred —, med tyngende og ydmykende livstidsvirkninger av så mange slag. For *medlemsskapet* ble vi alle, in solidum (i fellesskap),

dømt for *endog mulige* råd og mulig dåd, som *formentlig også* (i fellesskap) falt ut til fordel for en fremmed stat: til fienden/okkupanten av Norge.

De, som i titusentall *virkelig* tilfredsstilte disse to begrepene — i råd og dåd — og sikkert i hovedsak var **ARNE TREHOLT's** politiske kamerater: før, under og etter okkupasjonen, de ble *ikke stillet for noen domstol* for sin «dåd»! Det til tross for at de med åpne øyne gikk inn for fiendens sak i *dåd*, og tildels trosset sin rømlings-regjerings paroler...

ARNE TREHOLT's «tjenester» — i råd og dåd — til fordel for en fremmed makt, vår potensielle fiende i en krigssituasjon, som også all vår forsvarspolitik er opptatt av, bør få disse naturlige konsekvenser:

1. Det istandbringes av *den sittende regjering* «anordninger» spesielt for **TREHOLT-SAKEN**, med mye *tilbakevirkende kraft*. (Dersom man ikke for sikkerhets skyld har liggende en slik på «lur»?)
2. **ARNE TREHOLT** og hans partifeller dømmes — in solidum — for all forvoldt skade, fra den dato han ble *medlem av Arbeiderpartiet*. (Nasjonal Samling var et like lovlig parti!)
3. De samme straffe- og erstatningsmønstre som ble gjort gjeldende fra 8. mai 1945 og utover tas i bruk.

(Forts. side 14)

40 år siden Ap-«regjeringa» bombet Oslo

Den 1. januar 1945 ble deler av Oslo sentrum bombet av britiske fly, etter initiativ av norske «styresmakter».

Grusomme scener fant sted der bombene falt over de mange nordmenn som spaserte i byens gater, og over trikker fulle av ungdom på veg til Nordmarkas vintereventyr.

I min dagbok fra den gang, står det:

«Jeg gripes av det umiddelbart grusomme i at en trikk full av glad sportskledd ungdom plutselig står der tilbake som et forvridt jernskjelett på skinnene. At annet er blåst bort, dødens ånde tok det. Alt som var liv og glede, alle bankende hjerter, alle håp og tanker — det var ikke mer. Trikkeføreren som nettopp stanser vognen, konduktøren som skyndsomt legger billetteheft i tasken, passasjerene som reiser seg i panikk, — jeg ser det foran meg, aner jeg ikke disse angstens minutter før det uavvendelige skjer?»

Ingen tysker omkom under angrepet fra de britisk/norske fly, tyske anlegg var uskadd. Det virket som om flyverne bevisst kastet sin dødbringende last over sentrumsgatene, der de visste Oslo-borgere promenerte i flokk og følge.

Følgende melding sto å lese på førstesidene i svenske aviser dagen etter overfallet:

«(TT/REUTER) Ett förband Mosquiteplan bombade på söndags eftermiddagen Gestapos högkvarter i Oslo, meddelas officiellt.

Anfallet företogs i två vågar. Sikten var utmärkt. Besättningsgarna i de först anfallande planen rapporterar att de noterade ett flertal träffar.»

Fra regjeringskonferansen i London 9. januar 1945:

«Sven Nielsen ga en meget sørgelig meddelelse om at det bombeangrep som nettopp har vært foretatt i Oslo for å ramme Gestapo-hovedkvarteret på Victoria Terrasse er *satt igang på norsk militært initiativ*. Victoria terrasse er overhodet ikke rammet. Regjeringen var enig om at det hele var den rene tåpelighet.

Stemningen hjemme skal i allminnelighet være bitter, men enkelte stiller seg avventende til forklaringer fra London.»

Fra regjeringskonferansen i London 10. februar 1945:

«Det ble bekreftet at den ansvarlige for bombingene av Oslo var vår forsvarsminister.»

Iløpet av 1985 er det forberedt feiring av mange minnedager i forbindelse med de 45 år som er

MASSEINSTINKTETS PØBELJUSTIS

ET VIDKUN QUISLING-MINNE FRA KRISTIANSAND I 1933

Norge 1933: Vidkun Quisling var en lovlig valgt forsvarsminister, — og Nasjonal Samling et helt legalt registrert parti.

Det var ennå 7 år til Norge skulle bli berørt av verdenskrigen 1940-45.

28. september 1933 hadde statsråd Vidkun Quisling tillyst foredrag i Turnhallen i Kristiansand.

Kommunistene hadde mobilisert all den pøbel de kunne skaffe frem. Det var ikke vanskelig. Pøbel elsker lukten av kristen manns blod.

Vi refererer fra Høyreavisen «Christiansand Tidende», og tar med møtets avslutning:

«Utenfor Turnhallen stod publikum i tete masser, for en stor del det samme publikum, som rått og hjerteløst ga morderne en avskjedsserenade med brøl og ville rop, — det samme publikum som, hvor 4 eller 5 ere forsamlede, finner det som sin plikt å brøle opp ifølge masse-instinkt. (NB! Denne henvisning til «morderne» sikter til rettssaken mot «Barth-morderne», som ble avsluttet på denne tid. To ungdommer hadde drept sin kamerat. (Red. anm.)

Dersom massen nu trodde at statsråd Quisling var feig, tok de storligen feil. Statsråden tok ingen bil for å undra seg pøbelens aggressive holdning. Han gikk ut ad vanlig vei for å spasere til Handelens Hus, hvor en enkel tilstelning var arrangert for ham.

Men nu begynte spektaklene for alvor. Da man så denne ensomme mann, ledsaget av en politibetjent som brøt vei, steg hopens mot.

Skrutt for skritt kjempet de to sig vei gjennom masserne til «Internasjonalens» toner, sunget av hese stemmer og til mengdens hese brøl.

I Dronningens gate ble Quisling og politibetjenten slått til jorden. De kom seg opp igjen og det lyktes dem under store vanskeligheter i å komme seg inn i nabohuset til Handelens Hus, idet politibetjenten selv tok oppstilling foran porten, og holdt den opprørske mengde fra sig. Den kjekke betjent var Harald Faret, hvis navn her skal nevnes med særlig honnør. Mens pøbe-

len søkte fravriste betjenten en kar som var arrestert, hva han også hadde klart, blev der ringt etter forssterkninger og straks efter kom politibilen. Imidlertid blev selv denne politistyrke for knapp, (14 mann mot ca. 6500 opprørske gemytter) og til slutt rykket politifullmektigen (Rynning Tønnesen — hin legendariske, far til nåværende politimester i Kristiansand, Carl Mentz Rynning Tønnesen, red. anm.) ut med 8 mann, alle i statspolituniform, med stålhelmer, kampkøller og revolver. Gaten ble hurtig ryddet og kvar- talet sperret.

Politifullmektigen ryddet egenhendig den ene gaten, og det var et syn som appellerte til ens humoristiske sans å være vitne til hvordan mengden skrekkslagent flyktet vilt. Så sang den «Internasjonalen» og motet krøp opp i dem påny. De smatt frem av krokene. Men køllene tvang dem påny tilbake. Sang og kølleslag vekslet med rå hyl, hujing og piping.

De ondartete opptøyer hadde hitkalt en masse skuelystne. Vi tør anta at der igår aftes i centrum befant sig mellom 6—7000 mennesker. Næsten hele den samlede politistyrke, 26 mann, var i virksomhet og ytet et fortrinlig arbeid.»

(«Christiansand Tidende», del av referat.)

Når det gjelder å gå til angrep mot et menneske, som gjennom karakter, intelligens og kultur rager over hva man tidligere kalte «pakket», så føler dette seg langtfra trygg før det i det aller minste er 100 mann sterk, helst bør det være 1000. Ikke bare for å gå mot denne ene mannen men for alt dette som den instinktivt vet han står for, karakteren og intelligensen, dette som skaper den Sterke mann, den verdige skikkelse. Jo større ro, jo større koldblodighet han måtte vise, desto blodigere visjoner får massen.

Her ble nevnt Quisling fra hine fjerne år, men pøbelen fryktet ham *like* til 24. oktober 1945, da han ble myrdet på Akershus. Den frykter alltid enkeltmenneskers mot.

Et enkeltmenneske må ikke ha mot. Det er en utfordring overfor folket. Ja, det er å håne alle dem som går mot ham.

Hadde han enda rent avgårde så de alle kunne løpe etter ham. Det var noe den blodtørstende bande ville ha forstått.

Da var han kanskje likevel en av dem, — når det kom til stykket.

Oslojenten
Oslo 2

Kristiansander

Skal — skal ikke tilgi

Vi sakser fra «Morgenbladet» 10. april:

«Der er ikke stort annet enn dårlige nyheter til Ola Nordmann nu omstunder: Som en følge av vår rikdom fikk vi så dårlig råd, at sykehus må stenges og utdannelsetilbud reduseres. Lønnstillegg har vi ikke råd til, til andre enn politikerne. Dollarkursen har forandret seg, derfor ble det sørgelig mye dyrere for nordmenn å kjøpe norsk olje og bensin til norsk forbruk. Og dollarkursen kan lett forandre seg igjen og rikdommen øke inn-til bankerott. Ikke alle ting er så enkle å forstå.

Velkommen er det derfor at vi nettopp nu har fått en reprise på noe alle kan delta i, uten hensyn til kunnskaper eller innsikt: Besvarelse av spørsmålet «Kan vi tilgi dem?» Og «dem», det er NS-folk fra dengang for senest 36 år siden. «Vi», det er alle vi andre. Ja, med unntagelse av disse «dem» er det absolutt alle andre. Heri inkludert de over 100 000 frivillige tyskerarbeidere, f.eks. Disse, nåja, de måtte jo leve. I motsetning til en og annen ellers som fant at de for sin del ikke nødvendigvis måtte leve, men at gamle Norge måtte, og kalte dem til tjeneste slik de best forstod den. Det er også hederskronede medlemmer av Norsk-Tysk Handelskammer, som også måtte leve og kjørte næringslivet på høygear til felles nytte for seg selv og den makt de ellers rent privat og særlig etterpå var meget sterkt imot. Så har vi svartebørshaiene, som også måtte leve og gjorde det til gangs, idet de på sin måte saboterte rasjoneringsbestemmelsene og riktignok herunder også ått opp en hel del jøssingrasjoner ekstra. Det er ikke bare disse, men det er også disse. Alt i alt

pinlig mange tilsammen.

Heller ikke alderen hindrer noen i å være potensiell tilgiver: 16-åringer besvarer spørsmålet kjapt og kjekt i enquirer. Noen kan, og andre kan ikke tilgi.

Enkelte avissskrivere av den type Karl Kraus kalte «la journalle» omtaler «dem» enkelt og likefrem som «nazister», og skriver rundt om det «det stod for».

Tja, hva stod de for? En sak er at norsk NS-ideologi ikke var identisk med det tyske begrep «nazisme». Hederlige folk vet det. Men dette altså, som de stod for og var medskyldige i? Var de medskyldige i hendelser i Tyskland som ingen hadde hørt om? Var så også alle jøssinger medskyldige i Stalins redselsgjerninger, som alle hadde hørt om? Er noen kommet på at alle kristne skal være medskyldige i gale presters og juristers masse mord ved heksebål og inkvisisjon?

Men verden er underlig: En liten skriverkarl kan komme ut som regelrett straffedømt om han har vært for uforsiktig med å beskyldte et medmenneske for en i sammenligning bagatellmessig overtredelse. Det skal så være. Men han kan straffefritt skjelle en stor gruppe nordmenn ut som landsforrædere (er det ikke det, «landssvikere» betyr?) og medskyldige i masse mord m. m. Underlig, ja.

Hverken kristen eller noen annen høyere etikk kjenner begrepet «kollektiv skyld». Det får ikke hjelpe at en politiserende geistlig i Norge engang med glød gikk inn for begrepet. Fanten noe slikt, måtte det også kunne finnes en kollektiv anger og en kollektiv frelse. Han tok riktignok ikke opp det spørsmål. Men det er egentlig underlig at ingen av våre fast gasjerte teologer har nærmet seg problemet. Selv om

arbeidsbyrden saktens er stor: Så er det Fadervår som må forandres, så prestekraven som må reformeres i økumenisk ånd. Og fremdeles venter vi på uttalelsen som i sin tid ble lovet, om statskirkens syn på London-regjerings bigamilog. Var forresten alle jøssinger kollektivt ansvarlige for den? Eller for dobbeltrov mordet, begått av «gode nordmenn» på et gammelt jødisk ektepar? Eller for en kjent storforbryters mord på to vergeløse tyske krigsfanger? Eller for regjeringsbeslutningen, enestående i rettshistorien som gjorde denne forbrytelse straffri? Taler sakte om den kollektive skyld: Kom i hu ordet om at med det mål I måler med, skal eder måles igjen.

Til kollektiv skyld måte også svare kollektiv fortjeneste. Kan NS-folk i så fall påberope seg det? Ernærings situasjonen i Norge var bedre enn i de fleste andre land som det er rimelig å sammenligne med. Det var en dyktig og hårdt arbeidende forsyningsminister som hadde æren av det — men ingen fikk. Ikke han i London, men han i Oslo. Han kimer Norges kirkeklokker hver helg til minne. Det var han som fikk forhindret at de gikk i smeltediglene for den totale krigsinnsats. Kanskje skulle man ikke vite det? Fattig og glemt døde skipsfartsministeren som fikk de 800 000 tonn norsk hjemmetonnasje unna tysk prisedom. Husker noen det?

Noen av de tilgivelsesføre uttaler at noen tilgivelse kan de for sin del ikke meddele, eftersom «de» visstnok ikke angrer, eller i alle fall ikke tilstrekkelig. Hva skulle de angre? Hva er anger? Er det ikke samvittighetens anklage mot det menneske som handlet mot det det etter beste skjønn erkjente som rett?

Anger kan bare gjelde en bevisst ond handling eller unnløstelse. Et menneske kan ikke angre en handling det på tidspunktet for utførelsen så som riktig. Eller hva sier de åndelige hyrder?

Mon det er problemets kjerne, at noen ikke evner å begripe at en oppfatning ulik ens egen kan være båret oppe av edle motiver? Er det så, vil neste spørsmålstegn gjelde deres egne.

Det er nutidsmenneskets kjæreste innbildninger at verden stadig går fremover. Gjør den det — mentalt? Sagaene bærer vidnesbyrd om en ganske annerledes romslig ånd. De skjønnmaler her og der, sies det. Kan så være. Det som betyr noe er idealet som betinger skjønnmalingen. Fra vår egen tid finnes de Gaulles karakteristikk av noen av Frankrikes mest kjente kollaboratører. Han hadde i kraft av sin egen innsats så god råd, de Gaulle. Den større og mindre romslighet kan avgjort ha noe med egen bakgrunn å gjøre. Men de Gaulle stod jo riktignok ikke så høyt i kurs i Norge.

Det er dessverre så at i Norge spørres oftere etter hvem som sier det, en om hva som blir sagt. Som en innrømmelse til tidens lavloftethet skal derfor dette være med: Den som skriver dette, eiet engang en høytidelig politiattest for «nasjonal holdning». Den således attesterte «holdning» bestod for en guttunge selvfølgelig ikke i stort annet enn å være sitt opphavs avkom, men det kunne i den tid komme meget vel med. Eller også være jevngodt med en forbrytelse, alt eftersom. Andre fikk erfare det. Det hadde også med den kollektive skyld å gjøre. Dessverre ble dokumentet avlevet ved stillingsansøking. Det er synd. Det skulle vært oppbe-

vart som et minne om den tid her var yrkesforbud i Norge for titusener av mennesker som ingenting annet ville enn arbeide, i en tid da alle hender trengtes til å bygge opp igjen nordmennenes felles fedreland. Det var lenge før noen fant på å oversette ordet til tysk og innbille godtfolk at det er oppfunnet i Bonn.

Hamsun kom på det spørsmål, om det ikke engang for lenge siden var «meget gladere at være til»? Verd å tenke over: Det har vært så meget høyere under taket engang, i gamle Norge. Og det gjorde det kanskje noget gladere at være til. Hvem vet?

Skal tro om vi engang atter kan komme så langt frem som til fortidens romsligere ånd? Noen har stelt det slik til at Norge står med tallmessig verdensrekord i landsforræderi. Kommer snart den tid da dette kan legges til side som det utslag av smålig politikk og hevngjerlighet, som det var? Så blir det også engang igjen gladere at være til, som nordmann.

P. O. Storlid»

DET UTILGIVELIGE

— Det gjorde ikke noe at vi ble straffet fordi «vi tok feil» eller fordi vi tapte. Det gjorde ikke noe om de slo til helt vilkårlig og frarant liv, ære og gods, men at de stjal den idealisme som lå til grunn for forfølgelsen, — at de hante den, trakk den ned i sølen og at de nektet å anerkjenne en tro som ville det beste: Det var det skjendige, det var det onde, det var det utilgivelige.

MANEDENS «PERNILLE»:

TANKER MOT ADVENT

Det hender så mangt for tiden at en ikke riktig vet hva en skal velge som tema. Hadde bare «Folk og Land» vært dagsavis, ville saken ha stilt seg anderledes, men det er dessverre ikke tilfelle. Mord og drap kunne være et tema. Det ser ut til at det er blitt sedvane at det bare er å ta livet av et menneske, dersom en ikke liker det eller blir overrasket mens en gjør innbrudd. Og slike drap som betegnes som attentat er stadig tiltagende de også. Om det er paven, statsministre eller, som i Polen en av mange katolske pater, så står den voldelige død på lur. Jeg mener å ha lest et sted, eller at jeg har hørt det, at en verden uten frykt ble stilt i utsikt hvis de helliges samfunn, Sovjet og

USA, gikk seirende ut av siste verdenskrig.

Jeg er livredd når «Gullet» er ventet sent hjem, særlig dersom hun er forsinket. Voldtekt hører til dagens orden. Siste skrik er at kvinner blir revet inn i biler som kjører opp ved siden av dem.

Jeg kjenner en som har vært utsatt for det. Hun kommer aldri over det, men jeg har dessverre inntrykk av at menn vanskelig kan sette seg inn i offerets situasjon. Mennesker, som har fått hjemmet ødelagt av narkomane på innbruddstokt, er legio.

Mor knuger vesken inntil seg og har pengene skjult på kroppen, og holder seg til sterkt beferdede gater, når hun skal ut og gjøre innkjøp. En verden uten frykt,

var det ikke det som det var snakk om.

Men det er vel «nazistene» som har skylden. De var og er skyld i alt. Det er bare å kjøpe en bok av et medmenneske ved navn Per Bangsund, som nylig har utkommet på «Pax Forlag» om nazismen i Norge etter krigen, og opp til nå, så kan en både av linjene og mellom linjene lese seg til hva disse forhenværende «nazistene» driver med. Det er skumle saker det dreier seg om. Jeg synes politiet burde foreta en razzia på INOs kontorer. Gud vet hva som kan finnes der av våpen og ammunisjon, for det er opplagt at det er herfra kontrarevolusjonen vil komme.

For de har oppdratt sine barn til

å tenke i kontrarevolusjon og til alt det nedrige som de selv sto for.

Men det forferdende er at noen kommer til å kjøpe boken, og kan komme til å tro at forfatterens ord er gudsens sanning. Jeg vet av flere, som tror at det som står i en annonse er den uforfalskede sannhet, fordi det står på trykk. Jeg ser bort i fra det som står i «Folk og Land», for det er et «naziorgan», som forøvrig er beåret med negativ omtale i medmennesket Per Bangsunds bok.

En Idar Aarheim repeterer i «Morgenbladet» 19/10 under overskriften «Tidens kvern maler ekstra langsomt i Norge» en del av det som ble begått mot medlemmer av NS etter freden i 1945. Han skal ha takk og ære for det.

Men det verste er hva en forgjenger av kirkefyrsten Aarflot, Hans Treenige Hellighet Øyvind Berggrav¹ begikk mot NS-folk i 1945, hans pamflett «Folkedommen over NS». Jeg kom nylig over den.

Her fordømmes, i nestekjærlighetens navn, medmennesker til i alle fall evig, jordisk fordømmelse. Forsåvidt er Bangsrud en verdig etterfølger på «Pax Forlag» — så vidt jeg forstår må det bety «Fredsførelaget».

Kanskje han er en verdig aspirant til Nobels Fredspris neste år. Øyvind Berggrav fikk den, vel ved en feiltagelse, ikke.

Pernille

Nøytralitetsvakt i Surnadal 1939—1940

SOLDATENE SOM SPRANG HJEM FRA KRIGEN

Av adjunkt Arne Årnes

Det blir kommende vår 40 år siden den annen verdenskrig sluttet, og i den anledning er landets kommunestyre oppfordret til å arrangere minnehøytideligheter med blant annet kranseleggelser og taler ved de falnes bautaeer.

Magne Skodvin, ekspert i samtidshistorie, har i samme anledning, sammen med sin stab, utgitt det store bokverket «Norge i krig» på 8 bind.

Uten å ha lest boken, vet jeg nok så godt hva som står der. *Men jeg tror ikke på det.* Selv om hovedredaktøren er professor, har jeg mer tillit til det jeg har sett med egne øyne og den dagbok jeg begynte å føre i 1936 og har fortsatt med til nå.

Derfor vil jeg skrive historie selv, som fri mann, uten å være avhengig av eller måtte fri til de daværende og senere politikere og makthavere, uten å smigre, vri og sikle etter popularitet og karriere. Jeg har heller ikke utsikter til noe professorat.

Jeg begynner min serie med å fortelle om den første krigsvinteren hjemme.

Høsten 1939 brøt den annen verdenskrig ut og det var heller smått med krigsberedskapen i Norge. Det het i den hærordningen som trådte i kraft 1. april 1934: «For full krigsmobilisering har man gått ut fra en forutsetning utenriksledelse, som i tide gir beskjed om truende krigsfare,

slik at resten av hæren kan få den nødvendige opplæring». (Kringla Heimsins, leksikon, 1934, bind 5, side 159.)

Militæret skrek enda en gang ut om større bevilgninger til forsvaret.

Statsminister Nygaardsvold hørte dette gnålet, som ble verre og verre. Motstrebbende, ilter og gretten gikk han til slutt med på å ta opp et statslån på 200 millioner i fedrelandets navn. «Men blir det mer tigging, så tek eg nøkklan og går», sa Nygaardsvold.

Da de dyrebare millionene endelig var disponible, ble Nygaardsvold betenkt over å la militærvesenet få forvalte alt dette: en institusjon han hadde bekjempet med kjæftbruk, sabotasje og steinkasting det meste av sitt liv. Han fikk nå sin mest geniale statsmannside: A innkalle de arbeidsløse og fattigunderstøttede til nøytralitetsvakt på tariff-lønn for å avlaste landets fattigkasser

og gjøre seg selv populær til det forestående stortingsvalg. I den gamle «Hæren» var det lite stemmer for Nygaardsvold, og derfor fikk den nå kaka si sterkt beskjæren.

Vi skal så kikke litt nærmere på hvordan Nygaardsvolds geniale ide virket i praksis og flytter da til Surnadal på Nordmøre, den vakre laksebygda under den 63. breddegrad, i mellomkrigstiden plaget av kriser, arbeidsløshet, fattigdom, gjeldsmegling, utpanting, tvangsauksjoner og nesten bare vass-graut, potetkake, innmat og tarmer på spiseseddelen.

På en stor slette ved hovedelva Surna, de såkalte Kringeløran, ble det bygget et lite vaktlokale som minnet om et landsens dass, med telefonledning til riksnettet. Her møttes de kronisk arbeidsløse og tiloverblevne i bygda og ble godtatt etter behov og troskap mot Det norske Arbeiderparti.

Av styrken som ble innrullert, var det bare han Ivar Gulla som hadde eksert i 48 dager. Han ble derfor vaktkommandør. De andre tror jeg ikke var kommet lenger enn til sesjonen, og jeg kan tenke meg vernepliksboka så omtrent slik ut: Imb. Ikstrid. alternativt: trenet. Homo Neanderthalis.

Ellers var det riktig nokre støvandes karer når de fikk uniform på seg: Han Severin, han Håkon og han frå Langhaugen som stod og beit i en taustump.

Og slik betaling som de fikk! To kroner og åtti øre timen. Til sammen mer enn dagpengene til en kaptein på Værnesmoen og omtrent like mye som en nødsarbeider for en hel dag. En gårdsdreng hadde ikke mer enn 70 øre dagen.

Takk Nygaardsvold! Du husker dine du! Det er anna det enn matlapper hos fattigforstanderen oppe på Berset og margarinkasse til nattbord. «Til hvilken Glæ-

de og Lyksalighed er ikke dine sure Dage forvandlede.»

Hva slags oppgaver og informasjon disse soldatene fikk, kan en slutte av deres adferd: A gå med gevær på skulderen rundt vaktlokalet og kikke opp i «stratosferden» for å «obsalvere» flygende tallerkener i stjerneklare vinteretter. Silhuetten av disse vaktmannskaper minnet mer om rallarmonumentet i Narvik enn om den forhatte gamle militarismen. Ble det for kaldt, var det bare å gå inn og varme seg, og ble det for varmt, kunne en knappe opp i halsen. Vi skal ikke ha kjeft for ureglementær oppførsel! No har vi makta og skal bruke den! Vi skal ha en demokratisk hær!

Da det ble fest på ungdomshuset Trudvang, fikk vi en demonstrasjon av Nygaardsvolds hær og soldater: «Nei, er det du Severin, eg trudd det var ein konge eg! Men er ikkje du pasifist?» «Stå ikkje der og glane, har du ikkje sett ein soldat før?» «Han Severin skjøtt ikkje pæng og brukar drosje på 500 meter!»

På vaktlokalet vart det spleisa på kortstokk og meierispann for øl og sats («heim-sett»). En såkalt Folkemottaker ble også innkjøpt. Det var jo krig nede i Europa, så det var moro å høre om han Hitler hadde funnet på noen sprell igjen. Han Chamberlain gikk med paraply og han Laval med kvitt slips.

(Forts. side 14)

A.F.B. - fakta:

Roosevelt — eller folket

I oktober 1939, altså kort tid etter utbruddet av krigen i Europa, ble den amerikanske kodefunksjonær Tyler Kent overflyttet fra ambassaden i Moskva til London.

I Moskva hadde han vært i 6 år, og det hadde ikke bare gjort ham til antikommunist, det hadde også gitt ham erfaringer som virket ubehagelig på ham. Han hadde mer enn én gang blitt forskrekket over de depesjer som ambassadør Bullitt sendte til sin kollega, Biddle, i Warszawa om å oppfordre de polske politikere til ikke på noen måte å innlate seg på forhandlinger med tyskerne om Danzig eller korridorsspørsmålet, og de svar som var kommet fra Biddle.

Det press som disse to diplomater la på de polske myndigheter overbeviste Kent om at Bullitt og Biddle anstrengte seg for å bygge opp fiendtlige koalisjoner i Europa, som før eller senere måtte føre til krig om det ikke ble stoppet. Dette hadde de amerikanske diplomater ikke fått noe mandat av det amerikanske folk til å gjøre, mente han. De amerikanske meningsmålinger viste at et overveldende flertall av amerikanere var motstandere av at USA skulle blande seg inn i europeiske forhold.

Han hadde derfor etterhvert begynt å tenke på om han på ett eller annet vis kunne få gjort det amerikanske folk oppmerksom på dette forhold.

Det skulle snart vise seg at Kents bekymringer ikke bare var høyst berettiget, men at forholdene var langt verre enn han hadde kunnet tenke seg. Han hadde ikke vært lenge i London før han ble oppmerksom på at det foregikk en hemmelig korrespondanse mellom president Roosevelt og det britiske admiralitets første Lord, Churchill, uten at den britiske regjering eller parlamentet hadde rede på det. Denne konspirasjon skjedde altså bak ryggen på både den britiske regjering og det amerikanske folk... Kent forsto nå klart at det var Roosevelts hensikt å få USA med i krigen, hvis komplottet ikke ble avslørt.

Roosevelts og Churchills første mål var å få kastet Chamberlain som premierminister fordi han ønsket å komme til forståelse med tyskerne for å få slutt på krigen. Kent så det derfor som sin plikt å få stoppet dette farlige spill.

Under sitt opphold i London var Kent blitt kjent med en datter av den tidligere russiske flåteattaché, og hun hadde intro-

duert ham for det konservative parlamentsmedlem Ramsey. Kent så her en mulighet til å utrette noe. Han sikret seg derfor noen kopier av korrespondansen mellom Roosevelt og Churchill og viste dem til Ramsey, og han ville ved første leilighet gjøre parlamentet oppmerksom på det.

Det gikk imidlertid ikke slik som Kent hadde håpet. Secret Service hadde fått snusen i det, og Kent ble arrestert den 20. mai... Hans leilighet ble undersøkt, og der fant man i en ulåst skuff tilstrekkelig bevis mot ham. Tre dager etter arrestasjonen ble det utstedt deportasjonsordre, og veien til USA syntes klar for ham. Etter vanlig praksis var det ventet at han der måtte stå tilrette for sin utroskap i en amerikansk domsol. Men det gikk ikke slik. Ambassadør Kennedy hindret det, og etter forhandling med britene ble det bestemt at Kent skulle stilles for en britisk domstol. Grunnen til denne uvanlige handlemåte var at det skulle være presidentvalg i USA i november samme år, og en slik rettssak var ikke ønskelig i USA før valget. Rettssaken kunne nok holdes for lukkede dører, men det kunne likevel ikke utelukkes at noe kunne sive

ut om saken og blottlegge Roosevelts foran valget. Britene lot seg ikke be to ganger om det, men det var noen formaliteter som først måtte ryddes av veien, så det gikk hele to måneder før Kent formelt ble anklaget i et hemmelig rettsmøte i Bow Street Police Court. I oktober kom hans sak opp for en hemmelig domstol i Old Bailey og han ble dømt etter The Official Secret Act til 7 års fengsel.

Med dette var det ikke lenger noen fare for at saken kunne virke forstyrrende inn på Roosevelts gjenvalg. Det var først 4 år senere at saken ble kjent i USA og def ble gjenstand for kritikk i Senatet. Men da var USA forlenget kommet med i krigen og kjempet både i Stillehavet, Atlanterhavet og i Europa, så situasjonen var ikke særlig egnet til debatt om et enkelt menneskes skjebne. Det var mer som sto på spill, og det krevde samhold. Det var først da en representant minnet om Roosevelts valglofter før valget i 1940 at stemningen ble opphisset. Representanten gjentok nemlig Roosevelts løfte fra valgkampen i 1940: «Jeg har sagt det før, men jeg skal si det igjen og igjen og igjen, deres gutter vil ikke bli sendt til utenlandske kriger».

Dette traff midt i blinken, og opphisselsen ble så stor at en representant mante til ro med følgende: «Hvorfor kan vi ikke være enige til krigen er over? Og hvorfor kan vi ikke stoppe denne snikskytingen bak linjene?»

Tidspunktet var selvfølgelig ikke særlig egnet til å gjøre opp i en slik sak, som bare dreiet seg om en enkelt menneskeskjebne i massenedslaktningens tid. Dessuten leger tiden alle sår, i særdeleshet de som blir tilføyet andre.

Kent ble løslatt så sent som høsten 1945 og sendt til USA i en lastebåt. I mellomtiden hadde mannen med ljaen forlenget innhentet Roosevelt og ført ham bort i sin egen farkost.

Det kan ikke være den minste tvil om at Kent handlet i strid med sin stilling, men like sikkert er det at Roosevelt ikke etterlevde sine valglofter, men tvert imot svek sitt folk. Kent fant det umulig å tjene to herrer — Roosevelt — og det amerikanske folk. — Han ble stilt overfor et valg — Roosevelt, eller folket. Han valgte folket. Roosevelt valgte Stalin. Det amerikanske folket måtte forblø for det i to blodige kriger, først i Korea, så i Vietnam.

AIB

Dette er fra Claus' historie om krigen og seg selv

Det spørres stadig: HVEM ER CLAUS? Ikke alle er enige med ham i hans utlegninger om dette og hint i hans månedlige spalte i FOLK OG LAND, og heldigvis for det. Det ville ha vært en kjedelig avis hvis vi alle var enig i alt og ett som sto i den. Dessuten betyr det meget at FOLK OG LAND er fri og uavhengig, der alles meninger får komme til orde.

Nedenfor bringer vi utdrag av CLAUS' beretning om hvordan krigen endte for hans vedkommende.

CLAUS er forresten en av de mange frivillige som i Baltikum ble pleiet av vår høyt dekorerte Røde Kors-søster ANNE G. som vi tidligere har æret i våre spalter.

Det var da han søkte etter henne for å få sagt takk for stell og pleie, at vi var heldige og kom i lykkelig kontakt med ham.

Og her kommer CLAUS' beretning:

«Det var ved at være lyst. Russerne drev landsbyens beboere sammen — vel 30-40 stykker i en klynge — og skød dem alle sammen. Alle sammen gamle og kvinner og barn.

Alligevel faldt jeg i søvn.

Så afstumpet bliver man efter 3-4 års fronttjeneste.

Det var nat, da jeg vågnede igjen. Men himlen var klar, og der var stjerner. Alt var stille, landsbyens beboere lå endnu på marken. Jeg listede fra den ene til den anden for at se, om noen levede. Ingen levede. Så fortsatte jeg. Travede mekanisk, men med alle sanser spændte. Der var intet spor af nogen front. Som regel kan man se lyskugler eller høre noget skyderi. Men det var roligt som i fredstid.

Noget senere så jeg et lysskær i horisonten og styrede imod det. Måske var det fronten. Det viste sig blot at være et brændende hus. Det var nedbrændt totalt, da jeg nåede det. Ikke en sjæl var at se eller høre. Men der

var behageligt varmt. Jeg tørrede mine sokker, min tobak og min pibe på nogle varme sten. Og fik minsandten mit fyrtpøi til at brænde. Den pibe tobak smagte himmelsk. Og tog sulten.

Jeg passede godt på ikke at falde i søvn. Jeg var klar over, at dersom jeg ikke inden dag gry nåede frem til egne linier, ville det være sket med mig.

Jeg kunne ikke klare endnu et døgn.

Jeg hadde ikke fået en krumme i 3-4 døgn. Begyndte at mærke den lammende træthed, som får én til at opgive livskampen.

Reddet endnu en gang men så...

Jeg fik trukket sokker og støvler på igjen. Og stavrede videre. Nu og da nægtede benene at lystre.

Men så længe, man VIL, så kan man. Faren indtræffer, når man ikke mere kan ville.

Så hørte jeg stemmer igen. Russiske. Men kunne intet se.

Ned på maven og kigge langs jorden. Så ser man bedre i mørke.

Dér var de!

Ikke 30 meter borte kunne jeg se de russiske stålhjelme i jordhøjde.

Et lykkeligt syn. Russere i skyttehuller, så måtte der være en slags front i nærheden. Hvor der var front, var der også tyske soldater. Jeg mavede mig tæt på. Måtte se, i hvilken retning de kiggede. I den retning måtte fronten være.

Forbi dem. Uset. Kom til en flod, vandløb eller en å. Jeg kunne ikke se, hvor bredt, vandløbet var, men jeg kunne høre, at strømmen var stærk.

Halvt sammenbøjet listede jeg langs med vandet for at finde et vadested eller måske en bro.

«Stoil!» Pludselig lød brølet «Stop» på russisk.

Jeg stoppede ikke, men styrtede af sted, hvilken manøvre fra min side affødte et vildt skyderi. Jeg blev ikke ramt.

Videre — bare videre. Pludselig bragede et karabinskud fra modsatte bred. De fik mig. Jeg var ramt i venstre hofte. Blodet pumpede ud og ned i gummi-støvlen. Igen en våd sok.

Jeg bandede højlydt, på tysk. Det må han havde hørt: «Bist du einer von uns?» (Er du en af vore?)

— Ja, svarede jeg.

— Vad ud i vandet, så kommer jeg og henter dig sagde den mesterskytte...

Det gjorde jeg — og få minutter senere sad jeg på toppen af en tysk kampvogn ved den varme udblæsning på vej til forbindelsespladsen.

— Du var heldig! sagde kommandanten. Vi skulle netop rykke fem kilometer tilbage. Se-

nere viste det sig, at jeg havde vandret en ca. 30 km — langs med frontlinien.

Solsjenitsyn rystede mig mere end krigen

Jeg fandt aldrig divisionsstaben. Men det, der var bedre: en seng på lazarettet i Stettin for senere at komme med et lazarettog tilbage. I Bad Oldesloe i Slesvig-Holsten sluttede mit Russland-felttog.

Havde været en grim omgang, men jeg var nu heller ikke taget med for sjovs skyld.

Jeg havde oplevet, hvordan russiske soldater myrdede, hærgede og voldtog overalt, hvor de kom frem.

Lokalbefolkningen i Estland, Letland, Litauen og Polen frygtede Den røde Armé mere end de frygtede døden.

Alle, i de nu sovjetbesatte områder ved det.

Men...

Ingen nok så grusom krigsoplevelse rystede mig så meget som læsningen 25 år efter af Alexander Solsjenitsyns beretninger om «Øhavet Gulag».

Især rystede det mig at læse, hvorledes den fremrykkende Røde Hær «befriede» russiske krigsfanger fra de tyske krigsfangelejre.

OG SENDTE HVER OG EEN AF DEM 25 ÅR TIL SIBIRIEN SOM STRAF FOR AT DE HAVDE OVERGIVET SIG TIL TYSKERNE!!!

Disse arme djævlene, som den sovjetiske ledelse i de første år af krigen havde sent afsted med

elendig udrustning, ringe uddannelse og elendig føring.

Jeg er glad for at have bekæmpet et så satanisk styre.

Et styre, som kun har overlevet på grund af Vestens valne holdning.

Et styre, som fortsætter sin menneske-fjendske politik.

Jeg ville gøre det igen. Om så det skal være i forbund med Fanden selv.

Det er ethvert frit menneskes pligt.

For at bevare selvrespekten. Så må man betale prisen for det Det har jeg gjort.

Og det gør jeg stadig.

Det er der så ikke noget at gøre ved.»

FREDENS LANDSSVIKERE?

— Man må ofte stille seg selv dette spørsmål: er der virkelig ingenting som heter å svikte sitt land i fredstid? Er det bare under krig man kan få stemplet landssviker?

GENERASJONER UTEN IDEALER

— Ingen søker lenger mot høydene, mot varden. De gjør ikke engang noe forsøk på det.

De graver seg ned i jorden, inn i fjellene, inn i mørket.

Den nye generasjonen er en samling muldvarper.

Ingen ørner.

Claus idag:

VÆKST OG VELSTAND

Europas og USA's vekst og voksende velstand gjennom de sidste to århundreder skyldes, at samfundene byggede på logik og et solidt indblik i årsagssammenhænge. F.eks. den fascinerende kendsgerning, at en gulerod på en stang kan få et æsel til at gå — i overført betydning, at det lønnede sig at være dyktig og at bruge dene dygtighed.

Den såkaldte Tredje Verdens dilemma skyldes ikke, at de er blevet «udplyndret og snydt» af den skrækelige hvide race, men at disse samfund ikke interesserer sig det fjerneste for logik og årsagssammenhænge. De er bundet i religiøse traditioner — ikke så få har indgroet foragt for arbejde, som de finder mindreverdige, og for praktisk talt alle

gælder det, at de bortset fra familien eller stammen nægter et ansvar for medmennesket. Blandt Indiens 750 millioner er det en udbredt opfattelse, at har man et elendigt liv, så skyldes det forsyndelser i det forrige. Man håber så, at det går bedre i det næste — og slår sig til ro med denne tanke. I Afrika dyrker man — hvis da ikke tørke eller oversvømmelser forhindrer det — præcis så meget korn, som man selv og ens familie behøver. Ikke et korn mere for ellers kommer naboen og alle fjernere slægtninge og slår sig ned hos en.

Idag går det ikke alt for godt i de vestlige samfund. Mange steder væsentlig værre end her hos os, men også her kan vi

klart finde samfundstræk svarende til Den Tredje Verdens.

Primært gjennom fornægtelse af logikkens prinsipper — eller er det måske ukendskap til dem som følge af forringede uddannelser? Fast står imidlertid, at jo mere irrationelt mennesket opfører sig, jo ringere bliver vekstbetingelserne.

Intet sted i verden kan vi modtage så fremragende anskuelserundersvisning i dette emne som i Afrika, hvor et helt kontinent er ved at gå i opløsning, medens det eksploderer i befolkningstilvekst.

I forbindelse med en udsendelse om Los Angeles forleden, var der et indslag om de mange etniske grupper, som har slået sig ned i byen. En præst — selv

sort — sagde, at den gruppe som klarede sig ringest var de sorte. Årsagen var — sagde han — at de beklageligvis i modsætning til asiater ikke var interesserede i at skabe noget, men kun i at overtage noget».

Det må have været en ubehagelig erkendelse, men selv ubehagelige erkendelser er bedre end ingen.

Som Piet Hein sagde (før lommeregnerens opfindelse): Det viktigste er at formulere problemet — resten er rent regnestokarbejde.

Mange glemmer i disse år, at menneskelig utvikling tager tid og at mange lande på vor klode — ja, langt de fleste — lever i en ganske anden tidsalder end vores.

De hverken kan eller vil tilpasse sig de demokratiske landes samfundsmønstre og bliver derved naturligvis baser for diktaturer af den ene eller den anden art.

I vort samfund må vi være på vagt overfor alle de demagogiske filosofier, som docerer at vi kan lære af u-landene, hvorefter vi skal leve livet.

Det eneste vi kan bruke dem til er som skrækindjagende eksempler på, hvad der sker, hvis vi ikke holder tungen lige i munnen og husker, at naturens love er sterkere end alle dekretter fra Kreml Washington og selv Stortinget.

REFLEKSER:

HELDIG FOR ARBEIDERPARTIET!

«Det viser seg at ungdommen vet svært lite om det som skjedde den dagen, den 9. april 1940, eller om det veldige skred av begivenheter, som ble løst da. Det er naturlig å glemme. Det er en av de lykkeligste egenskaper vi er utstyrt med.»

«Arbeiderbladet»,
Oslo, 16/4-60

— Ja, Arbeiderpartiet kan være lykkelig.

☆☆☆

— MAN FÅR ALDRI SVAR PÅ DETTE:

Mente man at de ordinære tyske offiserer skulle adlyde sin regjering, slik man forlangte at nordmenn skulle adlyde sin, om enn aldri så uenige? Husk at Hitler var valgt ved parlamentarisk flertall og hans regjering — i krigens innledende fase, var helt legal.

Syltynne skiver

Er sannheten til for å gjemmes og bakes i helsyret deig er sannheten farlig for helsen når naken den kommer til deg.

Skal sannheten stekes i ovnen og komme som brød på ditt bord og kuttes i syltynne skiver og nevnes med syltynne ord.

Må sannheten alltid forderve den sannhet du mener å ha den trygghet du mener å eie jersvinner så fort nå og da.

Er sannheten om det som hendte en sannhet om noe som var og ikke en tegning, bare av det som skal være et svar.

Er sannheten deg i det skjulte en dommer i liv og i død en uønsket gjest om natten en skive av helsyret brød.

Er sannheten bare en skygge av noe som hendte engang og noe som ikke hendte en underlig flerstemmig sang.

Er sannheten det at du svever midt mellom himmel og jord og spiser de syltynne skiver av helsyret brød på ditt bord.

O. S.

Skrevet den 9/5-84 og den 10/5-84, på hver side av midnatt. Motto: Sannhetsfrigjøring.

FLERTALLET BESTEMMER

Det er flertallet som bestemmer hvorvidt den nasjonale holdning er god eller ikke.

Dersom vi hadde hatt et knapt flertall ville vår gjerning ha vært god.

Den nasjonale kamp og holdning i fredstid har ingen betydning og teller ikke med når summen skal adderes!

☆☆☆

MINNESTEINEN

12/9 1959

— Der ble idag reist en minnestein i Ravensbruck til minne om de «92 000 kvinner og barn som der gikk til grunne under krigen».

Mon der også står en minnestein i Blomfontain over de 27 000 kvinner og barn som omkom i engelske konsentrasjonsleire under boerkrigen?

(Cfr. Geelmuyden i «Den vide verden» 18/1, 1952.)

☆☆☆

LÆRERNES HELTEMOT

Vi trodde alle at lærerne ble sendt til Kirkenes fordi de nektet å underskrive lojalitetserklæringen etter Terbovens ønske. Men det blir meg fortalt at alle på 5 nær underskrev erklæringen (i Trondheim) på vei nordover. Det var imidlertid da for sent og ferden gikk videre.

Som bygdens lokale patriot sa til NS-mannen der kom fra fangenskap: «Du må være velkommen heim igjen. Vi har no inkje so mye å skryte av vi lærere, for eg undertekna eg som alle de andre...» Dette var læreren og det var ærlig manns tale. Derfor tok de hinannens hender.

☆☆☆

DEN NYE DRØMMEN

— Hvorledes kan man tro at man etter 20 års målbevisst arbeid for å knekke forsvaret og bygge opp en sosialistisk stat — med de samme ledende krefter som hyldet Lenin: doktrinene og Sovjet-Russland i 1920-30 årene, hvorledes kan man virkelig tro at disse i løpet av en natt ble fylt av en enestående kraftpatriotisme og fedrelandsfølelse?

Det var selvoppholdelsesdriften som drev dem. Frykten. De visste at dersom nasjonal-rørs-lene, som dengang feiet over Europa for å hindre kommunismens fremtreden, seiret også her i Norden, ville de være helt ferdige.

Man satte etiketten «patrioter» på dem. Slik det hender at en husmor setter «Jordbærsyltetøy» på et glass med agurker.

FRYKTEN HJALP DEM

— Alle de som tidligere fornekta fedrelandet fant det plutselig tilbake gjennom sin egen frykt. Andre tapte det fordi de hadde båret det så lenge og så sterkt i sine hjerter gjennom kampen nettopp mot de mennesker som nu fant det igjen. Men de som tapte det, hadde gjort det mulig at landet iallfall hadde ammunisjon nok til den motstand som ble gjort.

Krigen berget landet fra borgerkrig og kaos.

☆☆☆

AD OKKUPASJONER!

— Tør virkelig noen påstå at dersom England hadde funnet det av betydning å okkupere Norge, at det da av hensyn til vårt land hadde avstått fra det? (Island ble jo okkupert av britiske styrker 10. mai 1940, men dette hører vi ingenting om.)

Forstår man ikke at det i virkeligheten var stor strategi fra Englands side å provosere Tyskland til innfall i Norge og der ved fikk bundet mange hundre tusen av dets soldater fast, slik at disse ikke kunne settes inn i aktiv krigførsel på frontene?

☆☆☆

IDEENS BRUDD MOT LOVEN!

Fra rettsaken mot Arnulf Øverland, 1933, tiltalt for gudsbespottelse etter anmeldelse gitt av prof. Hallesby, sier Axel Kieland i sin bok «La oss se på saken»:

Øverland: «— Jeg har alltid vært klar over at et tenkende menneske som av pliktfølelse går inn for en idé kan komme til å kolliderer mot en og annen lov, som kan være ett eller flere århundrede gammel. Jeg anser det nødvendig at slike lovbrudd en gang i mellom forekommer ellers vil vi jo aldri få forandret disse foreldede og umoralske lovene.»

☆☆☆

NASJONAL-EGOISMEN

Man taler om Hitler (fordi regimet er dødt), men vokter seg for Russland, fordi regimet der lever. Dessuten har de kjent Hitler som okkupanten, der rørte ved deres interesser. Det betyr mest. Humanismen som et idealbegrep kommer som nr. 2.

De har ikke lest om Russlands kommunistiske historie, de har ikke lest Koestler, — ja, neppe engang den kultiverte Alex Weissbergs «Hexens sabath». (På norsk: Vi anklagede.) Heller ikke Kravsjenkos: Jeg taler for de tause.

Mannen, - skapt av kvinnen

For FOLK OG LAND av Frank Rennord

— Når forflatnings-prosessen blant menneskene fortsatt går sin gang så skyldes dette i første rekke kvinnen av idag.

Hun stimulerer ikke lenger mannen i hans arbeid, i hans skapergjerning, gjennom hans drøm, gjennom hans dikteriske og kan-skje også mer jordiske lengsler. Han drives ikke lenger til å sette alle sine evner inn i talentets tjeneste, fordi dets viktigste stimulan er praktisk talt forsvunnet: Kvinnens innflytelse og ærgjerrige beundring.

Saken er jo nemlig den at kvinnen av idag kan utføre alle mannens gjøremål, — ofte bedre og hurtigere, mer raffinert og dristig enn han selv. Vi finner henne ved statsrådbordet og i Stortinget, hun driver industrielle foretagender med stor dyktighet, hun trer nyskapende frem i alle kunstarter, hun studerer liv i celler i mikroskopet, hun kutter blindtarmer og abscesser, hun taler fra kirkens prekestol eller leker med sitt fly under himmelhvelvet. Hun behersker veiene i valkyriens stormritt og tar slalomløypene med sikker gratie. Hun graver i fortidens dulgte hemmeligheter og bestiger de høyeste fjell. Hva blir der så egentlig tilbake å beundre hos mannen enn muligens visse muskelbunters fysiologiske prosesser?

Kvinnen er i sitt innerste vesen virkelighetsnær og realistisk. Mannen er nå ikke noe særlig å drømme om lenger. Hun har annektert hans bukser og satt ham til barnevakt og bleievask. Den unge mannen av idag merker ikke selv hvordan han etterhvert reduseres og fornedres, mens der går stønn av latter gjennom alle syklubbene. Herkules er kommet i Omfales tjeneste!

Vi eldre mannkjønner smiler. Men vårt smil er fylt av et visst vemod, blandet med deltakelse.

Vi — de siste skudd på mannens stamme — føler en takkens fred fordi vi slapp unna i tide. Fra den stund den unge mann la sine hender på barnevognen, fra den dag var han allerede fortapt. Hans Dalila gjorde ham svak. Idag prøver han tåteflasken mot sitt kinn eller han står blant kvinene og bærer sitt barn til dåpen. Han henger klesvasken

pent på snoren, han knytter tepper og broderer.

Nu sitter ikke kvinnen i somerhagen og leser Burns. Hun tripper ikke lenger med yndefull gratie over kantstenen eller sender gåtefullt lovende smil til sin kavaler. Hun står selv på stigen og maler huset, mens mannen er sendt avsted etter fler sigaretter.

Matriarkatet er underveis, — skapt av mannen.

Kvinnen har mistet ridderen, men har fått sin lanseknekt. Han hilser henne ikke lenger i ærbødig hyldest og med et sinnets knefall. Han beiler ikke til henne i høviske, glade ord eller skriver følsomme og tåpelige ord til hennes hjerte.

Hun har skapt den nye, unge mannen. Hun har formet den slåpede, sleivede typen vi så ofte møter. Han som overtrer de elementære høflighetens tradisjonsbundne krav, han som går først gjennom døren eller lar sin kvinne selv klare seg med kåpen. Han som taler uhøviske, høyrøstede ord ved kafebordet eller i kafeteriaen og ikke eier en tanke der er hans egen. Denne mannen har kvinnen skapt og hun ler en oktav høyere enn ham, som en anerkjennelse til hans kjønn. Hun har tillatt ham det verste av alt: å fornedre sitt eget kjønn, og dermed også hennes.

Men innerst inne føler hun kanskje nu og da en vag og uklar lengsel etter den ømme, hensynsfulle unge mann. Etter denne dumme, forelskede mannen med de tåpelige dikt. Kanskje lyttet hun gjerne til en liten hemmelighetsfull Barcarole i somernatten eller tok imot hans hekkrose, der duftet så deilig. Han, der kunne leke varsomt med hennes fingre, — ja, denne klossede, unge, kjære mannen, som druknet seg i hennes øyes tjern.

Det var en vakker død og vannliljene gynget over ham. Men i dine øynes tjern, du unge kvinne av idag, vokser der ikke lenger noen slike liljer. Fordi de ingen næring finner.

Og slik du har skapt mannen, former du også din sønn.

The Child, — the man of tomorrow!

Frank Rennord

— Bilder og plakater —

Tilstrømmingen av bøker og annet trykt materiale til INO's bibliotek har vært meget god. På to felter ligger vi imidlertid langt etter: Det gjelder

FOTOGRAFER og PLAKATER

Også slikt materiale er svært velkomment. — La oss bygge opp et skikkelig billedarkiv!

INO, Postboks 924 Sentrum, Oslo 1

Jeg protesterer . . .

(Forts. fra side 10)

Disse tre forslag — i all sin absurditet — ville jeg ikke ha foreslått i denne formulering om det ikke i «oppgjøret» mot oss, Nasjonal Samling's medlemmer, var skapt en presedens for dom og død hvor regelen var:

EN FOR ALLE — ALLE FOR EN!

ARNE TREHOLT, og den rettssak som er i vente knyttet til hans gemene forgåelser utløser alarmen i meg.

Han har utført det beviselige

og høyst skadelige landssvik, og må dømmes for det. Han har visst han var på gale veier . . . Vi ble påført et landssvik vi ikke kjente til, og dømt og for-dømte en gross, uten skånsel.

Det er vanskelig, enn si umulig å glemme det, og dem som sto bak det hele . . .

ARNE TREHOLT-saken bør få følger for mange i det suverent største partiet i Norge, — som «huset» ham.

Dømt og fordømt.

Menneske-tanken

(DET BLIVENDE I DET FORANDERLIGE)

En tanke vokser i meg, i velde til EN BRENNINGS BRUS. Den oversvømmer, sletter ut og legger UNDER FOT den dumhetens og vanmaktens VETERINÆR-filosofi at vi kun er TENKT som «DRIVGODS», hjelpeløse ofre for en blindt vilkårlig «Skaper-rus»(!)

En sådan «skaper» skulle altså VERNE om spurv, om mygg, om maur og mus, om åndens FEIGHET, Tankens undfalne Pygméer i en flokk uten streben mot menneskeverd (seg SELV så inderlig nok), men later MENNESKETANKEN bitterlig ALENE i en mikro-hjernes trelldomsdømte hus(?) Skal da all hjærtets angst og tvil, de tusen pinefulle, ubesvarte spørsmål bare munne ut i tomhets sus, da kunne vi jo like gjerne være maur og mus!!

NEI, vi VIL ei, KAN ei nøyes med å fatte DEG på dette hedenskapets Darwin-plan For vi vet at bare DU, all godhets gåtefulle opphav kan ha PLANTET i oss den UVISNELIGE mennesketanken, den trygge, Blivende visshet, at Navnet på et SA UFATTBART vrengebilde av en «skaper», det må være — SATAN. Likesom det er uoverstigelige avgrunner mellom det GODE og det ONDE KAN det være lenger fra MENNESKE TIL MENNESKE enn fra MENNESKE til det laveste kryp.

Men alle ensomme mennesketankers hvileløse streben etter KLARHET, kan stille sin tørst og uro, beseire det DYPESTE mismot i denne LUTRENDE Brennings Brus. Da blir i gjenklang av det klarsyn Skaperen MÅ ha, lar oss ydmykt gjennombølge av HANS Godhets velde.

PAGIMA
Troens Bølge løfter oss:
1. Credo — et quando ABSURDUM, så vi FATTIGE tør strekke oss mot det uoppnåelige
Skaperen ALENE har den underfulle styrke til å kunne SI og APENBARE gjennom vår forløser:
2. AMO — et Quando ABSURDUM
1. Jeg TROR — også når det synes URIMELIG
2. Jeg ELSKER — OGSÅ når det synes urimelig.

JOHAN BARCLAY NITTER

Nøytralitetsvakt i Surnadal . . .

(Forts. fra side 12)

Vaktmenene var riktig noen gemenslige karer som hvem som helst kunne gå bort og slå av en prat med, også når de patruljerte.

Vi holdt på å få en folkehær på bredt, demokratisk grunnlag, med liberal og kameratslig ånd, uten frykt, stress, bånd og hemninger. Ved en eventuell kraftprøve ville det individuelle komme til sin rett og gi seg utslag i strålende enkeltprestasjoner, særlig her på hjemmebane.

Mor Norge kan sove trygt! Nygaardsvolds ide og Nygaardsvolds hær! Hvor ulik var den ikke Hitlers Wehrmacht med blod-disiplin, tvang og terror uten omsyn til menneskeverd og menneskeliv!

Så en kveld hendte det fatale: «Folkemottakeren» sendte ut mobiliseringsordre. Vi skriver 10. april 1940.

Vaktkommandøren: «Dere hørte hva som ble sagt! Stå ikke der og kop! Handlingens time er inne! Ta sluttstykket ut av børsa og kast det på elva! Vi er blitt kampudyktige på grunn av sabotasje! Tør heimbrentsatsen ut av meierispannet! Og så springer vi hjem så fort som olja lyn, tar av oss uniforma og kler oss i sivil. Så går turen for full fart til Surna emballasjefabrikk. Der ruller vi oss i sagflisa, så vi kan gi oss ut for sagbruksarbeidere og husmenn!

Men husk på hjemturen å legge vegen om kommunekasseren på Setergarden og få lønn for april!

Og hele tiden skriker dere: «Sabotasje — forræderi! Sabotasje — forræderi! Forstått?»

Slik ble finalen for Nygaardsvolds nye folkehær med de utlovede og forventede enestående enkeltprestasjoner på hjemmebane.

Det kan kanskje være på sin plass å minne om at vi den gangen hadde en lov som het Norges militære straffelov av 22. mai 1902. I «Krigsartikler», paragrafene 84—90 («forræderiparagrafer»), heter det blant annet: «Krigsmand som griper flukten, sniker seg bort, holder seg skjult, overgir seg uten tilbørlig motstand osv. straffes med fengsel fra 5 år inntil på livstid eller med døden».

NS REDDET ARBEIDERPARTIETS PRESTISJE

A-partiet kom helt smertefritt fra det hele. Det, og det «arbeidende folk» høstet alle krigens fordeler, uten noen sår. NS fikk bære hele byrden. Ikke bare for egne feil, men hele folkets og statens feil.

De som la landet åpent for katastrofen sitter med all makten i sin sal. Tiden går og de nye generasjoner forstår ingenting tenker over ingenting og bryr seg heller ikke om å gjøre det.

Loven er gitt av et fritt Storting uten tilbakevirkende kraft. Den er ikke som de lover Det norske Arbeiderparti i kraft av sitt flertall, gjennom Stortinget, utvirket mange år etter hendin-gene, etter krigens slutt, gitt tilbakevirkende kraft for å få tatt livet av — politiske motstandere.

Hvorfor ikke bruke de lover som gjaldt da handlingene ble begått?

I Surnadal har vi ingen døde soldater å legge kranser over under festlighetene den 8. mai 1985 på grunn av faneflukt (desertering) og falske sykeattester.

Ingen døde av krigshandlinger!

Surnadals folketall var i året 1940 ca. 3000. Liten tapsprosent!

«Norge i krig», sier Magne Skodvin. Kva for et slag har du sprunget heim frå du da, Skodvin? Før du slo deg på sivilt rakk-arbeid?

6650 Surnadal 3. nov. 1984

Arne Arnes

En bautastein

Spaltisten, Terje Baalsrud, i «Morgenbladet» (6. nov. 1984) er lei seg for at det ikke er reist en aldri så liten bauta over soldater i den norske hær som kjempet i Finnmark for 40 år siden.

Vi som opplevet Finnmark den gang, mener at bautaen, hvis den blir reist, bør bære innskripsjonen:

«Til minne om våre tapre, norske soldater som i 1944 kjempet mot Finnmarks kvinner og småjenter, som voldtok dem og snauklippet dem i kongens og fedrelandets navn».

«Klassekampen» har rett: Nygaardsvold og hans regjering sviktet oss i 1944.

Som den også gjorde i 1940.

Finnmarking i Tønsberg

Jeg vil gjerne gi et Julegave-abonnement på «Folk og Land»

Send avisen i ett år til de navn jeg har ført opp nedenfor. (Lukket konvolutt.)

1. Navn:

Postadresse:

2. Navn:

Postadresse:

3. Navn:

Postadresse:

Kr. 100,— pr. abonnement sendes «FOLK OG LAND», postboks 924, Sentrum, 0104 Oslo 10.

Postgirokonto: 5 16 45 04

Bankgirokonto: 6063.05.01248

Senders navn:

Adresse:

(Avsenders navn og adr. blir ikke oppgitt til mottaker)

— — —

Et abonnement på «FOLK OG LAND» er også en «UTVIKLINGSHJELP» mange sårt trenger.

Hjelpen kommer hurtig frem, og blir ikke beskåret ved store administrasjonsomkostninger.

ALLE i redaksjon og ekspedisjon JOBBER GRATIS, hvilket bør anspore også deg til å gjøre en innsats. Tegn abonnenter på

«FOLK OG LAND»

GOD JUL! — fra venn til venn

Gledelig Jul og godt nytt år ønskes kjente og ukjente venner og kampfeller.

Odmund Tokle,
6400 Molde

Da jeg påny sender kr. 500,- ønsker jeg alle en god Jul og godt Nyttår.

William Heintze,
1345 Solberg

God Jul og godt nytt år ønsker eg redaksjonen og alle lesere av FOLK OG LAND.

Randi Sognedal,
Oslo 8

MIDTVINTERHÄLSNING

Hälsning från Sverige till alla ärliga kämpar för SANNING och RÄTT.

S. Lundehäll

Gledelig Jul og godt nytt år ønskes alle kampfeller og FOLK OG LAND's lesere.

H. Schaanning,
1342 Jar

Jeg ønsker alle mine gode venner en gledelig Jul og et godt nytt år.

Kaare Sjøberg
Oslo 9

Gledelig Julehelg og godt alle lesarar og vener av FOLK OG LAND. Lat den heilage el-feller der hjemme ønskes fra den brenne! Wien.

Sverre Riisnæs

Jeg ønsker alle lesere av Folk og Land en riktig god Jul og et godt nytt år. Jeg håper at «Jul-belåret 1985» vil bringe fremgang for sannhet og rett.

Paul J. Ring

De beste ønsker for Julen og det nye år sendes alle venner av INO og FOLK OG LAND.

Kåre Haugerud,
2030 Nannestad

Sender en hilsen til alle NS-folk på land og i by og ønsker en god Jul og et godt nytt år til alle.

Ivar Slåtto
3629 Nore i Numedal

En god JUL og et godt nytt år ønsker jeg alle gode kamera-ter. Takk for samarbeidet i Fos-segjengen. Det har gjort varig nytte.

Otto Johnsen
4500 Mandal

God Jul og et godt Nyttår ønskes alle som tror og kjemper til den fullkomne sannhets og rettferdighets fred.

Gerd og Marius Amundsen,
6000 Ålesund

God Jul og signa Nyår ønsker eg alle i redaksjonen, og elles og LAND. Lat den heilage el-feller der hjemme ønskes fra den brenne!

Trygve Engen,
8700 Nesna

En riktig god Jul og et fred-sommelig og fremgangsrikt Nytt-år til FOLK OG LAND, venner og meningsfeller fra

Björg Bugge,
5458 Arnavik på Halsenøy

Til alle mine venner blant FOLK OG LAND's lesere sender jeg ønsker om en god jul og et godt nyttår. Fremad gå på!

Kåre Voie,
5000 Bergen

En riktig god Jul og et godt Nytt år ønskes venner og kjente, med håp om at vi må få gjen-nomslog for at våre plageånder må svi for sine misgjerninger.

Heil og Sæl
T. Engebretsen d.e. m/frue,
3700 Skien

Ønsker alle mine venner i Folk og Land og INO en god Jul og godt Nyttår.

Hilsen
Bjarne Gustav Ytterhorn,
Bergen

En god Solvendingsfest og et sannhetsoppklarende Nyttår øns-ker jeg alle mine norske nasjonale kamerater og medtorturerte fra konsentrasjonsleirene Nørve, Fjærligjorde, Jessheim og Sem samt Akershus Landsfengsel.

Fridtjov Bakke

SEIER LOVES DEN SOM STYRKE TAR AV NEDER-LAG. (Bjørnson) Alle gode øns-ker for julen og året 1985 til venner over hele landet.

Kjell Blich Schreiner,
Oslo 10

Kjære kamerater!

Det går stadig fremover for oss, takket være INO og «FOLK OG LAND».

Dere som er blitt menneske-skye kan nå komme frem og delta i arbeidet for full rehabili-tering.

Jeg sender mine beste jule-ønsker til alle gode kamerater, og først og fremst til dem som arbeider aktivt med avisen og Instituttet.

Jeg nyttet anledningen til å oppfordre dere til å støtte de aviser som er positive for oss.

GODT NYTT ÅR!

Bertil Brun,
Solvang, Oslo 6

Oppslutningen om vennegavene har vært god i 1984

Denne gang takker vi for kr. 3 645,— i VEN-NEGAVER.

På en av innbetalingstallongene sto følgende hilsen: «FOLK OG LAND» er min eneste kon-takt med kampfeller utover landet, og gir meg så meget.

Jeg vil bli fortvilet hvis avisen skulle opphøre. Gid mange, mange ville sende sine vennega-ver til FOLK OG LAND, og derved vise sin vilje til å holde hjulene i gang.»

En annen skriver:

«Jeg må nå si opp abonnementet på FOLK OG LAND. Jeg har holdt avisen siden den kom ut, men er blitt 91 år gammel, — og blind. Bruk vedlagte penger til gaveabonnementer eller til de store utgifter dere har med avisen.»

En tredje abonnent skriver:

«Jeg har ingen barmhjertighet med alle disse tidligere kampfeller som hverken er abonnenter

på FOLK OG LAND eller medlemmer av INO. Mange av dem unngår oss som er aktive i kam-pen for å få fjernet svikerstemplett, og de sitter som «gode jøssinger» i feite stillinger.

Ikke en gang en vennegave sender de.

Burde ikke avisen offentliggjøre navnene og adressene på disse, som feigt er krøpet inn i sitt skjul, — og siden 1945 har latt andre kjempe.

Det ville bli godt lestoff.»

1984 var et hyggelig år for oss som steller med vennegavene. Mange store og små bidrag kom inn, og vi kan forsikre at HVERT øre er nyttet til å holde liv i avisen vår.

Vårt håp for 1985 er at flere av våre lesere vil slutte seg til de faste givere, som år etter år har støttet opp om FOLK OG LAND.

GOD JUL, — GODT NYTT ÅR, alle sam-men!

Med en juleglede

Må julens glede alt bæres inn med blomster som til deg kommer! En blomstrende busk er ditt barnesinn i gledens tindrende sommer!

Du er i verden en frysende fugl uten når gleden får tindre, i sinnet med glansen fra hellig jul i menneskets fredfylte indre!

Guds mor i ditt hjerte velsignende bor i glansen fra brennende hjerter og hvisker i øret ditt trøstende ord, forlanger de tanker som smerter!

Kai Normann

Aa., Oslo	75,—	M. M., Gol	50,—	M. A., Ålesund	100,—
A. H., Oslo	200,—	A. T., Geilo	200,—	D. S., Isfjorden	100,—
J. A., Oslo 2	1 000,—	L. S., Skien	50,—	R. A., Molde	100,—
O. B., Li	100,—	G. S., Stavanger	100,—	A. S., Leira	100,—
L. S., Skjeberg	20,—	M. D., Arendal	200,—	B. Ø., Bergsvein	140,—
Kr. B., Sagstua	100,—	E. H., Minde	200,—	O. Å., Sundalsøra	200,—
A. Aa., Arneberg	20,—	F. R., Haugesund	100,—	L. V., Aure	100,—
K. H., Otta	100,—	T. S., Aurland	20,—	E. H., Revsnes	100,—
L. S., Barkåker	50,—	M. A., Ålesund	100,—	J. M., Stjørdal	20,—

Glade jul — bellige jul

ÅRETS GAVEBØKER

— Bestilles fra Boktjenesten —

R. Schulze-Kossens:

**MILITÄRISCHER FÜHRER-
NACHWUCHS DER
WAFFEN-SS
DIE JUNKERSCHULEN**

R. Schulze-Kossens bok er standardverket om junkerskolene. Forfatteren gir en veldokumentert og levende skildring av junkerskolenes historie og funksjon.

Schulze-Kossens var selv tilknyttet junkerskolen i Tölz en tid og gir en interessant fremstilling av skolen der mange norske frontkjempere fikk sin utdanning.

Boken er i stort format, innbundet og rikt illustrert.

Kr. 175,—

Maria Quisling:

**D A G B O K OG ANDRE
EFTERLATTE PAPIRER**

Dette er boken Maria Quisling hadde håpet skulle bli en fullstendig skildring av hennes mann før og under okkupasjonen, — en skildring som skulle renske ham.

Boken ble aldri fullført, men ble liggende i notater og utkast i en bankboks i Oslo. Det er dette uferdige manuskriptet som her offentliggjøres sammen med andre opptegnelser og brev, bl.a. Vidkun Quisling's siste brev til sin hustru fra fengselet før han ble henrettet, samt bruddstykker av hans livsfilosofi, fremstillet i brevform. Forord av Øistein Parmann.

Kr. 55,—

Walter Fyrst:

«MIN STI»

Walter Fyrsts samfunnsengasjement gjorde han til en svært aktiv person i politikken i mellomkrigstiden. Fra Fedrelandslaget gikk forfatteren aktivt med i Nasjonal Samling og ble partiets første propagandasjef. Etter uoverensstemmelser med ledelsen forlot han partiet i 1935, men gikk inn igjen i 1940. En stor del av Fyrsts bok er viet den sak han i alle år har brent for: Arbeidstjenesten. Hans bok gir et meget godt innblikk i mellomkrigstidens og Administrasjonsrådets arbeidstjeneste.

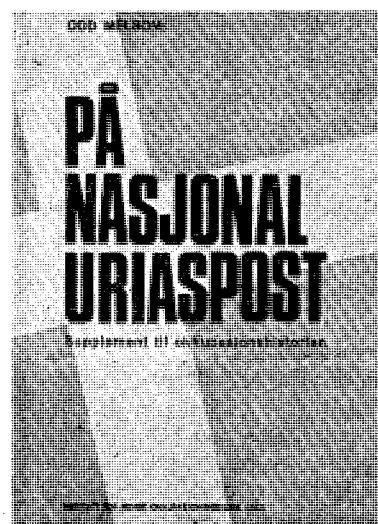
«— En betydelig bok, et sannhetsdokument fra «den andre siden», sier sjefredaktør Chr. Christensen i Morgenbladet.

Kr. 95,—

INO-serien:

Odd Melsom:

«PÅ NASJONAL
URIASPOST»

Minst hundre tusen nordmenn hadde et annet syn enn det som nu er vanlig, på hva som var riktig å gjøre i Norge under okkupasjonen 1940-45. De fleste av disse ble dømt som landssvikere i 1945. Kan det virkelig være tilfelle at Norge, relativt sett, hadde et større antall landsforrædere enn noen annen nasjon i verden?

Denne boken forteller om en rekke av krigstidens hendelser, slik en NS-mann opplevet og forstod dem. Den er et godt diskusjonsgrunnlag for hva som skjedde i Norge 1940-45.

Odd Melsom:

«FRA KIRKE- OG KULTUR-
KAMPEN UNDER
OKKUPASJONEN»

Kirke og kultur var to av de store stridstemaer under okkupasjonen. På områdene stod meningene ofte steilt mot hverandre.

I «Fra kirke- og kulturkampen under okkupasjonen» er det NS-medlemmenes syn som presenteres. Boken er i første rekke et oversiktsverk, som behandler kirke- og kulturlivet gjennom alle okkupasjonsårene, men den inneholder også detalj- skildringer fra en som så NS' kultur- og kirkepolitikk innenfra.

Kr. 85,—

Einar Syvertsen:

«OGSÅ DETTE BØR VÆRE
SAGT»

Einar Syvertsen var aktiv i NS helt fra begynnelsen i 1933 og fulgte partiet helt til slutten i 1945. Lojalt fulgte han hele veien Vidkun Quislings linje.

«Også dette bør være sagt» er erindringene om denne svært omskiftelige tiden. Forfatteren beretter om det politiske miljøet han deltok i på Gjøvik, veien inn i Nasjonal Samling og opplevelser i førkrigstid, under okkupasjonen og oppgjøret etterpå.

Kr. 75,—

Berner Hansen:

«MANNEN BAK SØYLEN»

Professor Wilhelm Rasmussen var i mer enn en mannsalder regnet blant våre aller fremste billedhuggere. Han gikk som så mange av de store norske kulturpersonligheter aktivt inn i Nasjonal Samling, og ble etter 1945 skjøvet ut av kunstmiljøet.

Hans livsverk — Eidsvollmonumentet, som skulle stå utenfor Stortinget — er ennå ikke reist. Berner Hansen forteller levende og godt fra denne betydelige kunsterens liv og om skuffelsen ved at Eidsvollmonumentet ikke ble satt opp mens han levde.

Kr. 80,—

Albert Wiesener:

**ASTRID D. D. D. —
ETT OFFER FÖR KRIGS-
PSYKOSEN UNDER OCH
EFTER DEN TYSKA OKKU-
PATIONEN AV NORGE**

Høyesterettsadvokat Albert Wiesener har tidligere vakt berettiget oppsikt med sine bøker «Seierherrens justis» og «Nordmenn for tysk krigsrett». I denne boken skildres Astrid Døvles fantastiske livshistorie med spesiell vekt på okkupasjonsårene. Etter 1945 rettet myndighetene sterke

anklager mot Astrid Døvles for hennes arbeide under okkupasjonen. Helt siden de første anklagene har hun arbeidet for å renske seg.

Høyesterettsadvokat Albert Wiesener forteller i bokens andre del hva han har opplevet under forsøkene på å få Astrid Døvles sak prøvet for en norsk domstol, slik at hun kunne få den oppreisning hun faktisk og rettslig hadde krav på. En bok som gir et skremmende inntrykk av etterkrigspsykosen og Norges rettsvesen.

Kr. 100,—

Odd Melsom:

«NASJONAL SAMLING OG
FAGORGANISASJONEN»

Dette er boken om fagorganisasjonens arbeide under okkupasjonen. Forfatteren kjenner sitt stoff meget godt fra sin sentrale stilling som presseleder i Arbeidernes faglige Landsorganisasjon. Han var også medlem av LO's arbeidsutvalg og redigerte organisasjonens avis, «Norsk Arbeidsliv».

Kr. 80,—

**INO-SERIENS 4 bøker
TIL SPESIALPRIS
kun kr. 240,—**

Boktjenesten

Postboks 924 Sentrum, 0104 Oslo 1. Telefonbestilling: (02) 19 06 71.

NS-MEDLEMMENES SYN:

Serien: «SUPPLEMENT TIL OKKUPASJONSHISTORIEN»:

.... eks. Odd Melsom: På nasjonal uriaspost	kr. 65,-
.... » — » — NS og fagorganisasjonen	» 80,-
.... » — » — Fra kirke- og kulturkampen	» 85,-
.... » Einar Syvertsen: Også dette bør være sagt	» 75,-
.... » Alle 4 bind: Supplement til okkupasjonshistorien ..	» 240,-
.... » A. I. Bru: Professor på ville veler	» 50,-
.... » Trygve Engen: Jeg er ingen landssviker	» 25,-
.... » Adolf Hoel: Universitetet under okkupasjonen	» 25,-
.... » Walter Fyrst: Min stil. NS blir til, o.m.a.	» 95,-
.... » Finn Kjelstrup: Den norske kapitulasjon	» 20,-
.... » H. Franklin Knudsen: I Was Quisling's Secretary ..	» 55,-
.... » Per Lie: Sannheten om Telavåg-affæren 1942	» 15,-
.... » Sigurd Mytting: Politisk dømt	» 35,-
.... » Kai Normann: Diktene Laurbærkransen	» 20,-
.... » Arne Tellefsen: Når forsvaret forfaller	» 25,-

GAVEBOKEN TIL JUL!!:

.... eks. Maria Quisling's dagbok og andre etterlatte	
» papirer	kr. 55,-

«OPPGJØRET» BEDØMMES:

.... eks. Institutet för Offentlig och International Rätt:	
Den norske rättsoppgjørelsen	kr. 50,-
.... » Referat og utdrag på norsk av ovennevnte	» 5,-
.... » Forbundet: Gi oss rettsstaten tilbake	» 5,-
.... » Forbundet: § 104. Mere lys over rettsoppgjøret ..	» 10,-
.... » Admiral Herman Boehm: Norge mellom	
England og Tyskland	» 70,-
.... » Berner Hansen: Mannen bak søylen (Om prof Wilh.	
Rasmussen)	» 80,-
.... » Pastor A. E. Hedem: Quo vadis Norvegia	» 30,-
.... » O. Hedalen: Er det begått en skammelig urett mot	
en hel del av våre landsmenn?	» 5,-
.... » Ralph Hewins: Quisling — profet uten ære	» 60,-
.... » Lyder L. Unstad: Quisling. The Norwegian Enigma »	40,-
.... » H.r.advokat Albert Wiesener: ASTRID D. D. D.	
Et offer för krigspsykosen under och efter den	
tyska ockupationen av Norge	» 100,-

FRONTKJEMPERNE:

.... eks. Frode Halle: Fra Finland til Kaukasus	kr. 70,-
.... » Ben Esper: Tsjerkassy (Norsk ambulansekjører	
på østfronten 1943/44)	» 90,-
.... » R. Schulze-Kossens: Militärischer Führernachwuchs	
der Waffen-SS. Die Junkerschulen	» 175,-
.... » Karl Holter: Frontkjempere	» 70,-

DANSK LITTERATUR:

.... eks. Erik Haaest: Udyr - eller hvad? (Dødsdømte)	» 20,-
.... » Gary Allen: Ingen tør kalde det sammensvergelse	
(Hvem trekker i trådene?)	» 50,-
.... » John Galster: Amagers Erobring. Den 3. verdens-	
krig. Kunsten å bekjempe kommunister	» 45,-

Pørtofri forsendelse ved forskuddsbetaling til: **Postgiro 5 15 46 38.**
Bankgiro 6063.05.01248 eller ved sjekk, i **kontanter** eller **frimerker**.
 (Ellers porto og oppkravsgebyr.)

I alt bestilles for kr. som betales slik:

Navn:

Adresse:

Postnr.: Sted:

SPECIALTILBUD:

Adolf Hoel:

«UNIVERSITETET UNDER OKKUPASJONEN»

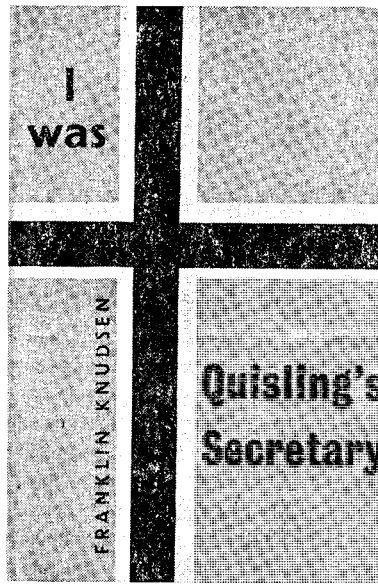
Adolf Hoels navn forbindes oftest med arbeidet for Norges sak i polar-områdene.

Under okkupasjonen påtok Hoel seg den utakknemlige stilling å være rektor ved Universitetet i Oslo. Gjennom klarsynthet og klok politisk manøvrering ivaretok han Universitetets interesser på beste måte. Dette er hans erindringer fra tiden som rektor.

Kr. 25,-

Harald Franklin Knudsen:

«I WAS QUISLING'S SECRETARY»

Harald Franklin Knudsen fulgte Nasjonal Samling helt fra stiftelsen i 1933. Han hadde hele tiden nær kontakt med Vidkun Quisling og sto ham nær i april dagene 1940.

Ved overbevisende argumentasjon og fremleggelse av dokumenter gir Knudsen et godt innblikk i Quislings politiske ideer og kamp mot okkupasjonsmakten. Boken er utgitt i England.

Kr. 55,-

Ralph Hewins:

«QUISLING — PROFET UTEN ÆRE»

Boken som vakte gjenklang i hele verden. Denne oppsiktsvekkende bok om Norge — førkrigshistorien, kampene i Norge 1940, Quisling og hans sak og om etterkrigsoppgjøret — kom første gang ut i London i 1965. Senere er den utkommet både i USA og Tyskland.

Her hjemme var den norske utgaven lenge utsolgt. Boktjenesten har nu skaffet endel eksemplarer.

Kr. 50,-

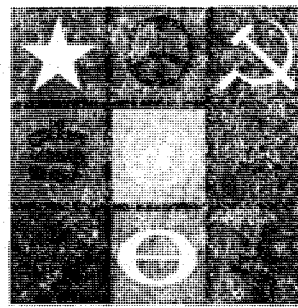
Gary Allen:

«INGEN TØR KALDE DET EN SAMMENSVÆRGELSE»

«Gid hver eneste indbygger i hvert eneste land i Den frie Verden og hver eneste slave bag Jernlæppet må læse denne bog.»
 Ezra Taft Benson
 fhv. Minister

Ingen tør kalde det SAMMENSVÆRGELSE

AF GARY ALLEN

INTRODUKTIONER AF: Folketingsmedlem, Ole Hovmand
 Kongresmedlem, John G. Schmitz

«Ingen tør kalde det sammensvergelse» er en meget kontroversiell bok. Forfatteren beviser at en liten gruppe personer i det skjulte styrer verden og trekker i alle tråder, både politisk, militært og økonomisk.

Kr. 50,-

Frode Halle:

«FRA FINLAND TIL KAUKASUS»

Fra Finland til Kaukasus — Nordmenn på Østfronten 1941-45 — er en samlet fremstilling av de norske frontkjemperes deltagelse i krigen på Østfronten.

Boken beretter om de forskjellige norske avdelinger på Østfronten, fra Finland i nord til Kaukasus i syd. Den er forsynt med kartskisser og vignetter. Et hovedverk.

Kr. 70,-

Karl Holter:

FRONTKJEMPERE

Boktjenesten har fått inn et begrenset antall av den kjente forfatterens beretning fra hans tid som frontkjemper på Østfronten.

— De som gjør seg forhåpninger om en bloddryppende thriller, blir skuffet. Dette er ikke en dyster skildring av krigens redsler. Det er snarere blitt en munter bok. Godt humør og saftig spøk av og til er like livsviktig i krig som i fred, skriver forfatteren i sitt forord.

Kr. 70,-

Herman Boehm:

NORGE MELLEM ENGLAND OG TYSKLAND

Generaladmiral Hermann Boehm's bok «Norge mellom England og Tyskland» er noe av det beste som ennå er skrevet om Englands og Tysklands kappløp for å besette Norge.

Admiral Boehm belyser Norges «nøytralitet» i førkrigsårene og gir en veldokumentert skildring av begivenhetene frem til utgangen av 1942.

Kr. 60,—

Ben Esper:

«TSJERKASSY»

«Tsjerkassy» er beretningen om en norsk ambulansekjørerers opplevelser på Østfronten 1943—45. Boken er en igjennom sannferdig fremstilling av forfatterens egne opplevelser som ambulansekjører på Østfronten, alt basert på hans dagbøker.

«Tsjerkassy» er rikt illustrert med fotos, skisser og flyveblad.

Kr. 90,-

Institutet för Offentlig och Internationell Rätt:

DEN NORSKA RÄTTSPUPPGÖRELSEN

Efter oppfordring fra norske privatpersoner utarbeidet det svenske Institutet för Offentlig och Internationell Rätt i 1956 en betenkning om det norske landssvikoppgjøret. Instituttets dom er knusende og dens betenkning av stor interesse for alle som beskjeftiger seg med spørsmålet.

Kr. 50,—

AVERTER I

FOLK og LAND

Institutt for Norsk Okkupasjonshistorie

Kontortid: Mandag kl. 17—20, tirsdag kl. 10—14, onsdag kl. 18—20.
 Postadr.: POSTBOKS 924 SENTRUM, 0104 OSLO 1.
 Kontoradr.: ENERHAUGSPLASSEN 4, OSLO. TLF.: (02) 19 06 71.